

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Najvažnejše na kongresu Kristusa Kralja

Stojimo skoraj tik pred otvoritvijo svetovnega kongresa Kristusa Kralja, ki bo v središču Slovenije — v Ljubljani od 25. do 30. julija. Danes opozarjamo na najvažnejše točke kongresa:

V soboto, 29. julija, ima ob 10 dopoldne na mednarodnem kongresu vsaka narodnost svoja posebna zborovanja. Slovensko ljudsko zborovanje bo v veliki dvorani hotela »Union«, dočim bodo druge narodnosti zborovale v manjših dvoranah. Zborovanje bo vodil g. dr. Leskovar iz Maribora; govorila pa bosta g. Alojzij Miheličič, podpredsednik narodne skupščine, in g. dekan Skubic iz Ribnice. — V soboto, 29. julija, zvečer bo veličastna igra »O kraljestvu božjem« na Stadionu in bo nekaka priprava za polnočnice, ki bodo v no-

či na 30. julij po glavnih ljubljanskih cerkvah. — V nedeljo, 30. julija, bo na Stadionu škofova sv. maša s pridigo. Ob dveh popoldne bo spreved katoliških organizacij na Stadion. Poziv zastopnikov narodov na bratsko sodelovanje v kraljestvu Kristusovem. Prenos Najsvetejšega iz župne cerkve sv. Cirila in Metoda na Stadion. Pete litanije Srca Jezusovega, posvetitev, zahvalna pesem, blagoslov in pesem »Povsod Bog«. — Druge prireditve ob času kongresa: 1. Razstava iz španskih pregnanj. 2. Razstava sodobne cerkvene umetnosti. 3. Duhovni koncert v cerkvi sv. Petra.

Udeležencem kongresa je na podlagi kongresne legitimacije dovoljena polovična voznina na železnicah.

Vojna — mir

Dve leti že traja vojna med Japonsko in Kitajsko. V početku tega meseca so obhajali njeno dveletnico na Japonskem in Kitajskem, kajpada z raznimi čustvi. Vojna se je začela brez vojne napovedi in že traja dve leti brez formalnega vojnega stanja. Japonci so začeli z napadom pod pretvezo, da morajo na Kitajskem napraviti nov red. Doživeli pa so veliko razočaranje. Menili so, da bodo s svojo ogromno vojaško silo in vsestransko tehnično popolnostjo Kitajsko v par mesecih pomandrali v tla. Pa so kmalu spoznali, da so njihove nade bile prazen san in velika samoprevara. Res imajo vojaško zasedena vsa važna kitajska mesta ob nordski obali (Tiencin, Šangaj, Kanton) in važne dele velikih rek in vse važnejše železniške proge. Toda preko zasedenih krajev (morda imajo eno desetino kitajskega ozemlja zasedenega) ne sega japonska oblast, drugih devet desetih kitajske zemlje pa je pod oblastjo osrednje kitajske vlade. Pa ne samo to. Še bolj pride v poštev, da so Japonci s svojim osvajanjem dosegli prav nasprotno od tega, kar so hoteli. Namerali so zvezo med posameznimi velikimi kitajskimi pokrajinami povsem pretrgati in razdrobljeno Kitajsko popolnoma zasužnjiti. Toda kitajsko ljudstvo vseh pokrajin vidi v Japoncu ne samo tujca, marveč sovražnika, ki mu hoče uropati domačo zemljo. Sredi stiske in prelivanja krvi je to ljudstvo vzrastlo v samozaveden narod, ki se zbira okoli svojega voditelja maršala Čangkajšeka. Zato so, kakor smo zgoraj rekli, dveletnico vojne na japonski in kitajski strani obhajali z različnimi čustvi: Japonci s slabo prikrito nezadovoljnostjo, Kitajci pa polni nade, da bodo premagali Japonce, preden preteče naslednje dveletje vojne.

Proslava 150 letnice francoske republike

Časopisje naglašja s posebnim poudarkom, da od proslave zmage v svetovni vojni leta 1919 do letošnje 150 letnice francoske revolucije 14. julija ni doživel Pariz tako svečanega razpoloženja. Sodelovali so vsi ljudski sloji francoskega svetovnega vladarstva poleg oddelkov narodne vojske in čet vojaštva prijateljske Velike Britanije.

Na Elizejskih poljanah so bile postavljene visoke tribune. Vse ceste, po katerih je korakala vojska, so bile slovesno okrašene. Pod slavolokom zmage je bila ogromna trobojnica, grob neznanega vojaka je bil posut s cvetjem, a okrog tega so bili postavljeni jambori z grbi in zastavami Anglije ter Francije.

Na službeni tribuni na Elizejski ravni so bili zbrani najbolj odlični odposlanci iz francoskih kolonij, angleški vojni minister, angleški admiral, ves diplomatski zbor, generali in politični odličniki.

Proslava je pričela s prihodom predsednika republike Lebruna ob pol devetih do-

poldne. Ob predsednikovem avtomobilu je jezdil eskadron republikanske garde. Koj po pozdravu predsednika se je razvila vojaška parada, pri kateri je sodelovalo 30 tisoč vojakov, 600 tankov, 120 topov, 350 avtomobilov s strojnimi puškami in vse vrste orožja. Najbolj navdušenih pozdravov so bile deležne angleške čete, oddelek angleških mornarjev, ki je korakal z godbo na čelu, ter tujka legija. Veličastna vojaška parada je sprožila navdušenje brezštevilnih ljudskih množic, kakor ga Parižani ne pomnijo.

Ob priliki proslave 150 letnice je naslovil predsednik Lebrun po radio na francoski narod posebno poslanico, v kateri je pozval Francoze, da naj kot pravi sinovi francoske domovine nadaljujejo z delom za državo.

Veličastni 14. julij je imel za Pariz in celotni francoski imperij radi napetih političnih razmer v Evropi svojevrsten značaj, ki je pred vsem svetom dokazal povezanost Francije z Anglijo.

Gospodarska sila Anglije in njena pripravljenost

Novi angleški državni proračun je bil ob koncu minulega tedna sprejet z 206 proti 141 glasovom. V našem denarju znaša proračun angleškega svetovnega vladarstva 350 milijard dinarjev izdatkov. Od te vsote odpade 185 milijard din na državno obrambo in oborožitev. Imenovana vsota je največja, katero je kdaj žrtvoval kak narod za lastno obrambo in ohranitev svetovnega miru. Z ogromnimi izdatki za oborožitev hoče Anglija Nemčiji, Italiji in Japonski dokazati svojo gospodarsko silo in splošno pripravljenost za primer izbru-

ha vojne. Poleg ogromnega oboroževalnega proračuna bo vpoklicala Anglija 12.000 pomorskih rezervistov na vaje angleškega brodomstva v avgustu in septembru. Te vaje bodo po številu sodelujočih ladij največje, kar jih pomni zgodovina. V avgustu in septembru, ko računajo, da bo dosegla vojna nevarnost v Evropi višek, bo vpoklicanih večina angleških rezervistov kopne vojske na manevre. Julija in avgusta bo izvedlo angleško letalstvo več skupinskih poletov med Francijo in nad Severnim morjem. Pri vsakem takem poletu bo sodelovalo do 300 najbolj različnih letal.

★
V Evropi je mesto Gdansk najbolj boleča in občutljiva točka. Mesto leži ob izlivu poljske reke Visle v Vzhodno morje ter je velikega gospodarskega pomena. Ni ne nemško ne poljsko, temveč politično samostojno pod vrhovnim nadzorstvom Zveze narodov. Svojijo pa si ga Nemci radi nemškega prebivalstva, Poljaki pa radi njegove važne lege na morju, ki ga obvladuje. Narodno-socialistična Nemčija je postavila zahtevo, pri kateri vztraja naprej, da se mora Gdansk državno priključiti Nemčiji. Ker se Poljaki temu protivijo, je kancler Hitler 28. aprila t. l. odpovedal nemško-poljsko nenapadalno pogodbo in hkrati sporazum z Anglijo o oboroževanju na morju. Ker se je Poljska čutila ogroženo, je sklopila poleg že obstoječe pogodbe s Francijo tudi še pogodbo o vzajemni pomoči z Anglijo. Stališče Poljske, da je Gdansk za njo življenjskega pome-

na, je sprejela tudi Anglija, ki je po svojem ministrskem predsedniku izjavila, da bo prišla Poljski z orožjem na pomoč, kadar koli bi Poljska smatrala za potrebno, da zgrabi za orožje. Napetost položaja je takoj spoznal sedanji papež Pij XII., ki je začel posredovati med Nemčijo in Poljsko, da bi se vprašanje Gdanska rešilo potom medsebojnih razgovorov. Pred dvema tednoma je še bila podoba, kakor da bo moralo vsak hip v Gdanskem počiti. Zadnji čas pa je postalo tišje okoli tega mesta. Ni izključeno upanje, da se bo to vprašanje vendar dalo mirno rešiti.

*

Anglija je v zvezi s Francijo zasnovala veliko fronto miru, v katero je poleg Poljske tudi pritegnila Romunijo, Grčijo in Turčijo. Z Rusijo trajajo pogajanja že poldrug mesec in se še ni posrečilo rešiti vseh podrobnih vprašanj, ki prihajajo v

razpravo. Nekatere manjše države imajo radi Rusije tehtne pomisleke, ker se bojijo komunistične propagande. Angleško-francoska diplomacija upa, da bo sklenjena vsaj trozveza Anglija-Francija-Rusija za medsebojno pomoč teh treh držav. Zelo važna točka v računu Anglije in Francije so Zedinjene države Severne Amerike. V svetovni vojni so bile te države na strani Anglije in Francije, katerima so pomagale z dobavo hrane, surovin, orožja in streliva, zadnje leto po izstopu Rusije iz vojne fronte tudi z vojaško silo. Sedanji predsednik Zedinjenih držav Roosevelt je že večkrat pokazal svojo veliko naklonjenost zapadnim demokracijam. Tudi javno mnenje Severne Amerike je po veliki večini na strani Anglije in Francije. Kljub tej naklonjenosti pa se politični ljudje v Ameriki trudijo ter porabijo vsako priliko in vsako sredstvo, da bi se izbruh vojne preprečil.

Iz raznih držav

V NAŠI DRŽAVI

Knez namestnik Pavle odpotoval s kneginjo Olgo v London. Knez namestnik Pavle in kneginja Olga sta odpotovala z Brda na Gorenjskem na zasebni obisk v London k angleški kraljevski dvojici.

Voditelj Hrvatov 60 letnik. Zadnje nedeljo so slavili v Zagrebu in po vsem Hrvatskem z velikimi slovesnostmi 60 letnico dr. Vladka Mačka, voditelja Hrvatov. Jubilant je bil rojen v Jastrebarskem kot sin inženirja, Slovenca, kojega oče je bil doma iz Pilštajna, in matere Hrvatice, hčerke graničarskega častnika. Po dovršeni srednji in visoki šoli je stopil v sodno službo, katero je kmalu zapustil in postal odvetnik pri Sv. Ivanu Zelenem. Bratoma Radičema se je pridružil koj od začetka. V politično ospredje je stopil šele v Jugoslaviji. Vse trdno upa, da bo dr. Vladko Maček za svoj 60 letni jubilej sklenil tolikanj zaželjeni sporazum in bo s tem najvažnejšim činom kronal svoje mnogoletno delovanje v dobrobit svojemu narodu.

*

V DRUGIH DRŽAVAH

Italija dobila novega pravosodnega ministra. Iz osebnih razlogov je odstopil italijanski pravosodni minister Solmi. Na njegovo mesto je bil imenovan grof Grandi, dosedanji italijanski veleposlanik v Londonu.

Italijanski zunanji minister v Španiji. Poročali smo že o uradnem obisku italijanskega ministra grofa Ciano v Španiji. Visoki gost je prisostvoval 11. julija v Barceloni veliki vojaški paradi, pri kateri je sodelovalo 100.000 mož in je trajala dve uri. Grof Ciano je obiskal 11. julija tudi znano pristaniško mesto Tarragona. Dne 12. julija je odpotoval čez Barcelono v Vittorio, nakar se je sestal z generalom Francom v San Sebastianu na severu Španije, kjer so se bili zelo ljuti boji med državljansko vojno in je general Franco v tem delu izvojeval prve odločilne zmage.

Preselitev tujcev iz južne Tirolske. Zadnjič smo poročali, da hočeta Italija in Nemčija rešiti vprašanje nemške manjšine na južnem Tirolskem s preselitvijo Nemcev, ki so pripadli Italiji po mirovni pogodbi,

v Nemčijo. Kot nekaka priprava za to preselitev, katera bo izvršena v šestih mesecih, je nalog za izselitev v teku 48 ur vsem tujcem, kateri živijo na področju bolcanske pokrajine na južnem Tirolskem. Gre predvsem za švicarje, Francoze, Angleže ter Nizozemce. Večina teh so hotelirji ali hotelski nameščenci.

Vojaška moč Italije in Nemčije. Nemčija in Italija sta razpolagali 15. julija z 273 divizijami vojaštva, 157 divizij nemških, 116 italijanskih. V tem številu niso všteti motorizirani oddelki, nemška vojska v Siegfriedovi obrambni črti napram Franciji in italijanski oddelki v Libiji (v severoafriški italijanski koloniji). Nemški generalni štab meni, da to število divizij zadostuje za zmago v nagli vojni, v kakršno bi se Italija in Nemčija spustili.

Zelo pomirljivi dejstvi. Nemški zunanji minister Ribbentrop in poveljnik nemške vojske general Brauchitsch sta odpotovala na večtedenski dopust iz Berlina. Ribbentrop bo dopust prebil v Salzburgu. Tudi drugi hitlerjevski voditelji so povečini zapustili Berlin, iz česar se da sklepati, da Nemčija nekaj tednov ne pripravlja kakih posebnih političnih dejanj. — Največjo vojno nevarnost predstavlja mesto Gdansk, katero pripada po mirovni pogodbi kot pristanišče Poljski in ga zahteva Nemčija zase kot nemško mesto. Za vprašanje Gdanska se zanimata predvsem Nemčija ter Poljska. To zanimanje je dalo pred nedavnim povod za svojevrstno glasovanje o tem, ali bo spor zaradi Gdanska sprožil vojno ali ne. Glasovalci so bili sami visoki nemški častniki. Vsega skupaj jih je bilo 56. Zastopane so bile vse stopnje od generala do polkovnika in vse vrste orožja. Vprašanje, zastavljeno tem častnikom na neki pojedini, se je glasilo: »Ali bo sedanji mednarodni položaj privedel do vojne?« Glasovalci so morali odgovoriti z da ali ne. Odgovore so napisali na kos papirja, ki so ga zganjenega oddali. Pri pregledovanju oddanih listkov so ugotovili, da je 51 častnikov odgovorilo z ne in samo pet z da. Če predstavlja to glasovanje pravo mišljenje v vodstvu nemške vojske, potem ogromna večina nemških vojaških poveljnikov ne verjame v vojno zaradi Gdanska in si je najbrž tudi ne želi.

Pogoji Poljske za pogajanja z Nemčijo glede Gdanska. Dasi sta Anglija in Francija odločno na strani Poljakov, kar se tiče gdanskega spora, se vendar predvsem Anglija trudi in dela na to, da bi se Nemčija in Poljska v tem spornem vprašanju poravnali na miren način s pogajanja. Londonski poljski poslanik Raczynski se je vrnil zadnje dni iz Varšave v London in ga je takoj sprejel angleški zunanji minister, kateremu je poslanik razodel stališče svoje domovine, na katerem bi naj prišlo do pogajanj. Poljska bi bila pripravljena, da opusti za bodoče diplomatsko zastopstvo Gdanska in bi sprejela odpravo visokega komisariata Zveze narodov. V mejah možnosti bi skušala olajšati zveze Nemčije z vzhodno Prusijo preko tako zvanega in po mirovni pogodbi ji priznanega koridorja ali prehoda, kateri spaja Poljsko z Gdanskom in loči Nemčijo od vzhodne Prusije. Poljska bi dovolila preko koridorja Nemcem novo avtomobilsko cesto, ki pa bi bila poljska in ne podrejena nemški oblasti, kakor to hoče Nemčija. Nikakor pa se ne more odreči Poljska svojim pravicam pri carinah v Gdanku in da bi dovolila priključitev Gdanska k Nemčiji.

Anglija si pridobiva prijatelje na Balkanu s posojili. Angleška vlada je 12. julija uradno razglasila, da je bil med njo in Romunijo podpisan finančni sporazum. Po tej pogodbi dobi Romunija od Anglije poldrugo milijardo dinarjev posojila, katerega bo uporabila za narodno obrambo iz angleških orožarn. — Istočasno je bil tudi Grčiji od Anglije dovoljen kredit 600 milijonov dinarjev za nabavo vojnega materiala za Grčijo iz angleških tovarn. Grčija bo vrnila petodstotno posojilo v 40 letih.

Letalsko obkoljevanje Nemčije. Zadnji torek, 11. julija, je priletelo nad Francijo 106 največjih in najbolj modernih angleških bombnikov, ki so v neprestanem poletu nad Francijo dosegli mesto Bordeaux, kjer so se takoj obrnili in brez vsake hibe prileteli nazaj v Anglijo. Po tem prvem poletu angleških bombnih letal nad francoskim ozemljem so razglasili angleški časopisi, da so Angleži s tem poletom dokazali, da bi angleška letala ob nevarnosti z lahkoto brez pristanka letela na Poljsko. Nemško časopisje vidi v tej trditvi grožnjo proti Nemčiji in jo imenuje »letalsko obkoljevanje Nemčije«. Nemški tisk je objavil debelo tiskano svarilo, ki se glasi: »Če bo Anglija s temi poleti nadaljevala, bi to utegnilo roditi hude posledice. Če angleški listi pišejo, da je angleško letalstvo sposobno leteti iz Londona na evropsko celino, jim morajo Nemci odgovoriti, da je nemško letalstvo prav tako sposobno leteti s celine na London.«

Pomenljiva ugotovitev za sedanje napete razmere v Evropi. Ker neprestano straši po Evropi vojna nevarnost in vsaka vojna naravnost žre denarna sredstva, bo zanimala naše čitatelje naslednja ugotovitev: Angleško-francoska mirovna fronta Anglija, Francija, Poljska, Romunija, Grčija in Turčija — razpolagajo trenutno s 6.280.000.000 dolarjev v zlatu (350 milijard dinarjev v zlatu), to je trikrat toliko, kakor pa je imela protinemška fronta z Rusijo in Italijo vred leta 1914. Če se Angliji pridruži še Amerika in Rusija, se ta vsota podvoji.

Ljudsko štetje v Rusiji. Meseca junija je sovjetska vlada objavila delni rezultat ljudskega štetja, kateri se je vršil v Rusiji letošnjega januarja. Vseh prebivalcev šteje Rusija 170.467.186. Izmed teh jih stanuje v mestih 55.909.908, na deželi pa 114.557.278. Moskva ima 4.137.018, Leningrad 3.191.304 prebivalce. Zelo se je povečalo prebivalstvo mest na severu, kot Arhangelska, Murmanska itd. Nastalo pa je po revoluciji tudi več novih mest, ki zdaj izkazujejo veliko število prebivalcev, n. pr. Karagonda 165.937, Magnitogorsk 145.870, Stalinošk 76.000 in Komsomolsk 70.000 prebivalcev.

★

Po krščanskem svetu

Kongres Kristusa Kralja. Mogočniki sveta kaj radi prirejajo velike slavnosti, da razkažejo človeštvu svoje veličje ter sprejmejo poklone svojih podložnikov. Mesta, ki jih osrečijo takšni obiski, se zavijejo v zastave in vence. Tisoči in tisoči čakajo na ulicah, mahajo z zastavicami in radostno vzklikajo mogočniku in voditelju. Tudi Ljubljana se pripravlja na velike slavnosti. V Ljubljano nas kliče ne kak zemeljski mogočnik, marveč »edini Vladar, Kralj nad kralji, Gospod nad gospodi, ki ima edini nesmrtnost« (I. Tim. 6, 15). V drugi polovici prihodnjega tedna (od 25. do 30. julija) se zbere v Ljubljani šesti mednarodni kongres Kristusa Kralja. Prišli bodo najodličnejši zastopniki vseh katoliških narodov na svetu. Slavili bodo moč, veličastvo, svetost in oblast Kristusa Zveličarja sveta. Posvetovali se bodo, kako Jezusa Kristusa zopet vrniti družinam, šolam, društvom, znanosti in umetnosti, kulturnemu, gospodarskemu in vsemu javnemu življenju. Poleg posvetovanj in zborovanj se bo Kristusu priredilo tudi veličastno zunanje slavlje, kakor se spodobi božjemu Zveličarju in Kralju vseh vekov. Potrebno je, da sodeluje pri tej veličastni katoliški prireditvi ves narod, in sicer z molitvijo, gmotno podporo in osebnoudeležbo. Kongresa se bomo udeležili v čim večjem številu zlasti zadnji dan (v nedeljo, 30. julija), ko bodo zunanje kongresne slovesnosti dosegle višek. Živel Kristus Kralj!

Versko življenje v Poljski se zadnji čas prav lepo razvija zlasti med razumništvom. V tem oziru prednjači mladina. Velikonočnih duhovnih vaj se je udeležilo in velikonočno sv. obhajilo prejšle več ko 16.000 dijakov vseučilišč in visokih tehničnih šol. Meseca maja in junija so se vršili škofijski kongresi katoliških mladinskih društev, ki so včlanjena v Katoliški akciji in ki štejejo čez 350.000 mladeničev in mladenk v starosti od 15. do 25. leta. Napeti mednarodni položaj, v čigar središču stoji Poljska in ki bi se mogel spremeniti v krvavi vojni spopad, je nagnil tudi take, ki so bili molitvi odtujeni, da so se zopet spomnili potrebe molitve. Cerkve na Poljskem so polne kakor nikdar poprej in ljudje priporočajo z ikrenimi molitvami božjemu varstvu sebe in domovino. Želji sv. očeta, naj bi se v maju molilo zlasti za ohranitev miru in naj bi se teh molitev udeležili tudi otroci, so na Poljskem starši s svojimi otroki ustregli v največjem številu.

RAZGLAS

Po dveletnem napornem delu, pri polnem obratu razpošiljalnice, detail in engro trgovine, se je posrečilo stavbeniku podreti dve dvo-, oziroma trinadstropni hiši in zgraditi na istem mestu štirinadstropno trgovsko palačo, last največje domače trgovske hiše v Jugoslaviji — Stermecki, Celje.

Po izjavi tu- in inozemskih trgovskih in drugih strokovnjakov je to stavba z moderno in praktično urejeno upravo, ki bi bila v ponos tudi vsakemu velemestu Evrope.

Slavno občinstvo vabimo, da si ogleda omenjeni moderno urejeni trgovski dom, brez vsakih obvez do nakupa.

Cenjeni obiskovalci naj blagovolijo uvaževati razdelitev prostorov trgovske hiše, ki je sledeča:

Klet: steklo, porcelan, morska trava, zaboji, delavnica za razna popravila in kotel centralne kurjave.

Pritličje — detailna trgovina: vse volnene tkanine in svila za damske obleke, razne bombažaste tkanine za obleke in za gospodinjstvo, sukno in volnene tkanine za moške obleke, ženska in moška konfekcija, klobuki, damski in moški modni oddelek, kratko blago, galanterija in čevlji.

I. nadstropje: razpošiljalna in pisarne.

II. nadstropje: prodaja tekstilnega blaga na veliko in sprejem tvorniških zastopnikov.

III. nadstropje: skladišče kratkega blaga, perila in pletenine.

IV. nadstropje: šivalnica, oddelki za perilo, moško in damsko konfekcijo.

Ob dograditvi svoje velike trgovske palače bo tvrdka Stermecki izdala posebno umetniško izdelani cenik v bakrotisku s krasnimi slikami, ki jih izdelujejo tu- in inozemski slikarji-umetniki. Kljub temu, da je naklada cenika povečana od letnih 140.000 na 160.000 komadov, istega radi velikega povpraševanja kaj hitro zmanjka. Radi tega priporočamo, da že sedaj naročite novi veliki cenik, ki se že nahaja v tisku in bo izšel koncem avgusta.

1167

Stoletnica kitajskih misijonov. Drugo leto (1940) preteče 100 let, kar se je Kitajska zopet odprla katoliškim misijonarjem. Kljub več ali manj stalnim nemirom, bodisi notranjim, bodisi zunanjim, so katoliški misijoni lepo napredovali. L. 1850 — torej čez deset let — je že bilo na Kitajskem 300.000 katoličanov, leta 1899 jih je bilo 570.000, leta 1937 pa preko tri milijone. To je lepo število in vredno vsega upoštevanja, ker gre za spreobrnjenja posameznikov, ne pa za množična spreobrnjenja. Število domačih duhovnikov vedno bolj raste in domači duhovniki so se pokazali na izredni višini. Velike nade se stavijo v katoliške šole in znanstvene zavode, ki širijo pouk, nudijo krščansko

vzgojo in so glavni pionirji prave kulture. Vojska, ki sedaj divja med Japonci in Kitajci, je misijonom storila veliko škodo. Hkrati pa je seznanila tisoče in stotisoče poganov z delovanjem in velikimi uspehi krščanske dobrodelnosti, kar kaže prav mnogim poganom pot v katoliško Cerkev. Na kongresu Kristusa Kralja v Ljubljani bomo imeli priliko videti enega izmed kitajskih škofov, to je čaotunškega škofa (apostolskega prefekta) Damjana Čeng. Radi prevelikih naporov in prehudega trpljenja je odšel na odhiv v Evropo, kjer bo obiskal papeža v Rimu in se bo v poletnih mesecih ustavil v Sloveniji. Za njegovega namestnika v Čaotungu je imenovan znani slovenski misijonar p. Kerec.

Novice

Osebnosti

Častno občanstvo. Občinski odbor Rogaške Slatine je izvolil soglasno za častnega občana g. Ivana Gračnerja, ravnatelja zdravilišča. K izvolitvi naše častitke!

Soglasno izvoljen za provinciala. V minulnem tednu se je vršil v kapucinskem samostanu v Celju kapitelj ilirske province. Provincialnega kapitlja so se udeležili odposlanci iz vseh samostanov v Sloveniji in na Hrvaškem. Soglasno je bil izvoljen za provinciala p. Linus Prah, ki je obhajal letos 26. maja 70 letnico in se veseli v krogu samostanskih sobratov ter vernikov največje priljubljenosti in občega spoštovanja. Novi provincial je rodod od Sv.

Križa pri Rogaški Slatini. V Celju so bili istočasno z novim provincialom izvoljeni definatorji.

Jubilej zvestega službovanja. Dne 15. julija je poteklo 30 let, kar zvesto vodi gospodinjstvo pri svojem stricu g. Karlu Kumer, upokojenemu župniku, njegova nečakinja Nežka Kumer, ki se je rodila leta 1880 na Vranskem. Vrli Nežki želijo vsi, kateri poznajo njeno skrb, zvestobo in gostoljubnost, zdravje, da bi še bila dolgo let opora svojemu stricu!

Nesreče

Mlad letalec smrtno ponesrečil. Na mariborskem letališču se je dvignil v soboto, 15. julija, zvečer v zrak v brezmotor-

KIPI KRISTUSA KRALJA

Dobili smo novo zalogo izredno lepih kipov Kristusa Kralja, visoki 20, 30, 40, 65 in 85 cm, sedeči in stoječi, za dom, kapelice in cerkve! Oglejte si te kipe v Mariboru v Cirilovi, Koroška 5!

nem letalu 22 letni Miha Novak, ki je stanoval v Mariboru, a so njegovi starši v Višnji gori. Pri pristajanju se je zaletel v na Teznu stoječe vagon. Letalo se je razbilo, Novak pa je priletel med odbijače in je kmalu po nesreči izdihnil.

Strela ubila ženo. V Sp. Jakobskem dolu v Slov. goricah je ubila strela pred hlevom 38 letno želarjevo ženo Terezijo Mezgec.

Krava poginila, preden je bila prignana na sejmišče. Živinski gonjač iz Beltincev je gnal na zadnji mariborski sejm živino. Med potjo je ena krava nekaj požrla in jo je začelo napenjati. V Mariboru v Kacijanarjevi ulici je živinče padlo in so bili poklicani reševalci, da bi bili odpeljali kravo s pomožnim avtomobilom v klavnico. Žival je poginila med prevozom in jo je dobil konjač.

Ob vseh pet prstov na levici. V št. Petru pri Mariboru je bil zaposlen 75 letni pomožni delavec Ivan Dajčman pri mlatilnici, ki mu je odrezala vseh pet prstov na levici in mu je še hudo razmesarila roko do lakta. Hudo poškodovani se je zatekel v mariborsko bolnišnico.

Padel s češnje in se ubil. V bližini Rošpoha pri Mariboru se je zgodila zadnje dni smrtna nesreča. 45 letni posestnik Anton Olstrah je obiral češnje v svojem sadonosniku. Naenkrat se je odlomila pod njim veja, Olstrah je padel zelo globoko in obležal nezavesten. Domači so takoj oskrbeli prepeljavo gospodarja v bolnišnico, kjer je pa kmalu umrl radi zloma hrbtenice.

Nesreča pri podiranju. Na Pobrežju pri Mariboru je hotel 65 letni posestnik Anton Božič pritrditi vrh na vrh drevesa, ki je bilo določeno za podžaganje. Božič je zgubil na drevesu ravnotežje in je padel na tla. Z resnimi notranjimi poškodbami je bil oddan v bolnišnico.

Mlad šofer podlegel srčni hibi. V Slov. Bistrici so našli v postelji mrtvega 25 letnega dr. Attemsovega šoferja Antona Pintariča. Zgleden fant je bolehal na srčni hibi, ki mu je tako nenadoma končala mlado življenje.

Bodite previdni z orožjem! V vinotoču v Krčevini pri Ptujju se je sprožila radi nepredvidnosti lovska puška pomožnemu delavcu Francu Jakoliču. Nekaj šiber je zadelo 19 letnega Fr. Preložnika iz Grajene v desno nogo.

Posestnica si zlomila nogo. V Rogoznici pri Ptujju je padla 30 letna posestnica Antonija Čeh precej visoko z lestve in si je zlomila desno nogo.

Pastir utonil v Dravi. Ne daleč od vasi Stojnci pod Ptujem je padel v Dravo in utonil 17 letni pastir Jakob Martin iz Murtinca. Truplo je naplavila Drava pri Ormožu in so ga pokopali na tamošnjem pokopališču.

Nenadna smrt mladega banovinskega uradnika v Savinji. V svoj rojstni kraj v Orlo vas pri Braslovčah je prišel na dopust 32 letni banovinski uradnik Jože Breznikar. Ko je šel v Savinjo lovit ribe, mu je postalo slabo na obrežju, padel je v reko in utonil. Truplo so kmalu našli in so ga prenesli na pokojnikov dom. Rajni je bil najprej uslužben dve leti pri okrajnem načelstvu v Laškem, odkoder je bil pred poldrugim letom premeščen k banski upravi v Ljubljani. Nenadna smrt je vzbudila po vsej okolici globoko žalost, ker je bil nepričakovano preminuli zelo spoštovan ter priljubljen.

Pri padcu s kolesa si prebil lobanjo. Alojz Kramer, 29 letni čevljarški mojster iz Zg. Hudinje pri Celju, je padel v Celju pred poslopjem okrajnega načelstva s kolesa tako nesrečno, da si je prebil lobanjo nad tilnikom in se je poškodoval tudi na čelu. Ponesrečenega so prepeljali v bolnišnico.

Ob obe nogi. V Gabercih pri Rogaški Slatini j podrl na križišču nek tovorni avto 29 letnega posestnika Alojza Drofenik, katerega so spravili v celjsko bolnišnico s poškodbami na glavi in z zlomljenima nogama.

Nesreča s puško. Marija Robič, 30 letna kuharica v Laškem, je pomivala posodo v kuhinji svojega gospodarja. V kuhinji se je igral s puško sin nekega trgovca tako nepredvidno, da se je orožje sprožilo in je zadel naboj Robičevo v desno ramo. Po nesreči poškodovana se je zatekla v celjsko bolnišnico.

Huda nesreča delavca. V Hudi jami pri Laškem se je podrl strop in zasul 40 letnega delavca Franca Vajdeta od Sv. Krištofa nad Laškim. Zasutega so prepeljali v celjsko bolnišnico s precejšnjimi notranjimi poškodbami in z zlomljeno desno nogo.

Radi vinjenosti smrtno povožen. Dne 12. julija krog desetih zvečer je ležal na banovinski cesti radi vinjenosti med Zg. Kašljem in Devico Marijo v Polju pri Ljubljani krog 40 letni elektromonter Alojzij Rus iz Device Marije v Polju. Ob tem času je pripeljal poltovorni avto, last Rudolfa Gostinčarja, izdelovalca metel iz Zg. Kašlja. Radi ovinka je vozač prepozno opazil črni predmet, ki je ležal po čez na cesti. Kolesa avtomobila so šla čez omenjenega elektromontera, kateri je obležal na mestu mrtev s prebito lobanjo.

Podboji vrat ubili dveletnega otroka. V Pristavi v okolici Mengša na Kranjskem se je podrl pri Hrastarju velik hlev. Gospodar Franc Skok je bil v hlevu, ko je začelo pokati tramovje. Hotel je rešiti dveletno hčerko Vido, a so jo že poprej ubili podboji vrat, kateri so se zrušili na otroka. Oče je dobil pri reševanju otroka tako hude poškodbe, da so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico.

POŽARI

Pri trgovcu Ivanu Slomčniku v Slovenjgradcu je črpal trgovski vajenec Fr. Kranjc bencin iz soda v bencinsko črpalko in se je razlilo nekaj bencina po tleh. Ta bencin je prižgal desetletni fantič, nakar je zajel plamen sod z bencinom in črpalko ter je zgorelo 200 litrov bencina. Vnelo se je že bilo pročelje trgovine in bi bilo prišlo do hude ter velike požarne nesreče, da je niso udušili gasilci.

Na Kogu nad Središčem je zgorelo gospodarsko poslopje posestnice Rozalije Stampar.

V Jurovcu je uničil ogenj stanovanjsko in gospodarsko poslopje posestniku Janezu Šmigovcu.

V št. Lovrencu v Slov. goricah je bila vpepeljena viničarija posestnika Blaža Znuderl.

Posestniku Karlu Demonte v Zamarkovi pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je zažgal streho na njegovi začasni opekarni komaj 13 letni Jožef Tršovec, ki je orožnikom priznal dejanje.

Na izreden način je nastal požar pod kozolcem posestnika Alojza Korošca v Svečah, občina Majšperk. Od omenjenega je kupil Ladislav Lovrenčič iz Frama drva, katera je hotel odpeljati s tovornim avtomobilom. Avto je pustil čez noč pod Koroščevim kozolcem. V noči pa je prišlo v avtomobilu do eksplozije bencina, ki je vžgala avto in 20 m dolgi, 6 m široki in 8 m visoki kozolec. Zgorelo je 8000 kg sena, plug, voz in razno orodje. Korošec je oškodovan za 26.000 din, zavarovalnina znaša 15.000 din, avto, ki je bil zavarovan za 28.000 din, je poškodovan za 40.000 dinarjev.

Med nevihto je udarila strela v ljubljanski okolici v dveh primerih in ni povzročila večje škode. Na Ježici je udarilo v hišo Ivana Dobnikarja, kjer je pošta. Popoldne istega dne je doživela med nalivom udar strele hiša posestnika Martina Ščurka na Rudniku. Strela je urezala v ostrešje glavnega hišnega poslopja ter je švigala sem ter tja. Šla je skozi štiri sobe, kuhinjo, od tam v vežo in nato v klet. V podstrešnem stanovanju je obžgala štiri praznične obleke in omamila za nekaj časa štiri osebe.

V Črni vasi na Barju pri Ljubljani je uničil ogenj hišico mestnega cestnega delavca Franca Vidmarja. Gasilci so požar omejili na hišo ter oteli v bližini stoječi kozolec ter šupo.

Razne novice

70 letni jubilej najstarejšega gasilskega društva v Sloveniji. Zadnje nedeljo so se zbrale v Laškem skoro vse slovenske gasilske čete k proslavi 70 letnice najstarejšega gasilskega društva v Sloveniji. Že v soboto popoldne so prihiteli gasilci v laško kopališče in so položili venec pod križ v spomin rajnim ustanoviteljem in članom gasilskega društva v Laškem. Krog devetih zvečer se je razvil po mestu sprevod z mestno godbo. Po sprevodu je bila v dvorani hotela »Savinja« slavnostna seja, katere so se udeležili najbolj odlični slovenski gasilci. Po pozdravi in nagovorih so bila razdeljena med najbolj zaslužne laške gasilce odlikovanja. Drugi dan, v nedeljo, po slovesnem cerkvenem opravilu so odkorakali gasilci na zborovalni prostor pred Gasilskim domom. Pred pričetkom zborovanja je blagoslovil g. monsignor in dekan dr. Kruljc gasilski avto. Zborovanje je pričelo s trikratnim živijo kraljevskemu domu, nakar je zaigrala vojaška godba iz Celja državno himno. Glavni govornik na veličastnem zboru je bil g. minister Snoj. Za g. ministrom je še nastopilo par govornikov, nakar so obesila dekleta vsem praporom spominske vance. Po zaključku kongresa se je razvil mimo g. ministra Snoja gasilski mimohod. Popoldne so bile na Lavi velike gasilske vaje.

Opozorilo čebelarjem. Čebelarska podružnica za Maribor in okolico javlja vsem čebelarjem, ki kupujejo čebelarske potrebščine, predvsem sladkor za pitanje čebel, da se je društvena prodajalnica podružnice preselila iz prostorov skladišča Kmetijske družbe, Meljska 12, v društveno taj-

ništvo, trgovina Oton Črepinko, Zrinskijskega trg 6 (blizu kolodvora, nekaj korakov od Palače Ljudske samopomoči).

Za popravilo znamenite cerkve Matere božje na Ptujski gori se vrši velika loterija. Glavni dobitek je popolnoma nov moderen štirisedežni avto znamke »Opell-Kadett« tipa 1939; drugi dobitek je novo motorno kolo znamke »Phaenomen«, potem sledi par lepih volov, šivalni stroj, mlad konj, krasna spalnica, krasna harmonika, celotna kuhinjska oprema, servis za šest oseb, skupine namizne posode, deset moških in ženskih koles itd. ter še nad 300 drugih krasnih dobitkov. Žrebanje bo v nedeljo, 1. oktobra 1939, na Ptujski gori pod državnim nadzorstvom. Srečka stane samo 5 din. Srečke se naročajo pri župnijskem uradu na Ptujski gori. Segajte po njih!

Sprejem novih učencev v železniško obrtno šolo v Mariboru. V obrtno šolo v delavnicah državnih železnic v Mariboru bo sprejetih 40 učencev, in sicer 30 ključavničarskih, 8 strgarskih, 1 elektriški in 1 mizarski. Obrtna šola traja štiri leta. Za časa šolanja dobivajo učenci primerno plačo. Prošnje je oddati, odnosno poslati upravi šole v Mariboru (železniške delavnice) najpozneje do 15. avgusta. V prošnji je navesti točen naslov in najbližjo železniško postajo. Odločilna za sprejem bosta šolsko izpričevalo in izid sprejemnega izpita, pri katerem se bosta ugotovila obrtna sposobnost in zdravniško mnenje o telesni sposobnosti kandidata.

Na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru se prične novo šolsko leto 15. septembra. Šola je dveletna ter ima internat za 60 gojencev. Za sprejem je potrebna starost najmanj 16 let ter z dobrim uspehom dovršena osnovna šola. Kmečki sinovi, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, imajo pri sprejemu prednost. Mesečna vzdrževalnina se določi po premoženjskih razmerah prosilcev ter znaša od 25 do največ 300 din. Prošnje za sprejem (banovinski kolek 10 din) je poslati ravnateljstvu takoj ter priložiti: 1. krstni list; 2. domovnico; 3. odpustnico, odnosno zadnje šolsko spričevalo; 4. spričevalo

Le orač zna zorati zemljo

kakor more perilo čisto oprati le dobro milo. Terpentinsko milo Zlatorog da gosto belo peno, ki z lahkoto odstrani vsako umazanijo. Le malo truda - in perilo je snežno belo, prijetno poduhtevo in ostane dolgo trdno.

o npravnosti pri onih prosilcih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kakšne druge šole; 5. obvezno izjavo staršev, odnosno varuha, da bodo krili stroške šolanja; 6. obvezno izjavo staršev ali varuha, ki računajo na banovinsko ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njih sin ali varovanec ostal pozneje na domačem posestvu, v nasprotnem primeru pa povrnejo zavodu iz javnih sredstev prejete zneske podpore. Izjavi pod 5. in 6. je kolkovati z banovinskim kolegom za 4 din. Pridni sinovi manj premožnih posestnikov, ki računajo na znižanje mesečne vzdrževalnine in žele banovinsko štipendijo ali štipendijo okrajnega kmetijskega odbora, morajo priložiti tudi premoženjski izkaz z uradno navedbo višine zemljiškega davka ter gospodarskega stanja staršev, odnosno varuha. Taki prosilci naj zaprosijo istočasno za primerno štipendijo pri svojem okrajnem kmetijskem odboru. Podrobnejša pojasnila daje na željo ravnateljstvo.

Vpisovanje v tečaj za odpravo jecanja bo v nedeljo, 23. julija, ob 10 na III. dekliški osnovni šoli v Razlagovi ulici, Maribor. Zdaj je prilika, da tudi siromašni jecavci iz Maribora in okolice pridejo do navodil za zdrav govor, ker bodo lahko stanovali doma.

VIII. mariborski teden (od 5. do 13. avgusta). Približuje se čas osme prireditve tradicionalnega Mariborskega tedna, velike gospodarske in kul-

turne revije Maribora in vsega slovenskega severovzhoda. Letošnja prireditev bo pa še toliko pomembnejša, ker živimo v dobi, ko je potreba po strnitvi vseh sil in vsega dela za okrepitev naših postojank večja kakor kdaj koli poprej. Tega se zaveda tudi vodstvo Mariborskega tedna in je zato poskrbelo, da ustvari iz prireditve resnično manifestacijo naše volje po življenju in napredku. Letošnji Mariborski teden bo zato nudil toliko raznoterosti, kakor ne skoraj katera druga dosedanja prireditve v Mariboru. Po že določenem programu bo obsegal najprej veliko tekstilno razstavo, dalje obsežno tujskoprometno, gostinsko, narodopisno, jubilejno gledališko, vinsko, skavtsko in vzeninsko razstavo kakor tudi razstave malih domačih živali ter razne druge z najrazličnejših področij industrije, obrti, trgovine, kmetijstva itd. Za razvedrilo bo v obilni meri poskrbljeno. Največja zanimivost bo pa festival slovenskih narodnih običajev 5. in 6. avgusta, na katerem bodo nastopile skupine iz Bele Krajine, Gorenjske, Koroške, Prlekije itd. Kakor vsako leto, velja za obisk Mariborskega tedna tudi letos od 1. do 17. avgusta polovična vozina na železnicah. Mariborski teden bo zato najlepša priložnost za obisk Maribora in vsega njegovega prekrasnega obmejnega zaledja, občudovanega kopališča na Mariborskem otoku, postojank na zelenem Pohorju, sončnem Kozjaku, v narodnih Slovenskih gorah itd.

Mesto stoletnikov

Deset stoletnikov živi v Tetovu v južni Srbiji. Menda ga ni v Jugoslaviji kraja ali mesta, kjer bi živelo toliko starih ljudi kakor v Tetovu. Med temi starci in staricami pa je kar deset takih, ki so že doživeli stoletnico svojega rojstva. Eden je star 108 let, pa še zmerom podkuje konja. Drugi ima 110 let, pa živi pri svojih otrokih, ki so si znali spraviti skupaj lepo premoženje. Pred dvema letoma je bil umrl njegov oče, ko je bil star 131 let. Tudi njegov sin zatrjuje, da bo svojega očeta presegel, ker je čil še tako, da se spoprime še s svojimi sinovi. Tretji, Kurtiš Muslijevič, je že dopolnil 120 let in je bil od narave za svoj visoki jubilej počaščen z novimi zobmi. Ostali ju-

V mrežah greha

28

»Odkod veš?«

»O, jaz marsikaj izvem!« se je spet nasmehnil tovariš.

Nekega dne je prinesel vesti o Nini Mateskas. Bila je v ženskem oddelku in ni stanovala v celici, marveč v sobi. Uživala je razne udobnosti. Imela je celo toaletno mizico z ogledalom, na njej puder, parfem in cvetlice, ki jih je dobivala od prijateljev. Mnogi so ji pošiljali cvetlice. Večinoma zmedene ženske. A tudi moški. Pravijo, da je zelo izčrpana. Mogoče, ker ves dan lika srajce. Odvetnik Skanlon jo je že večkrat obiskal in si prizadeva, da bi jo rešil.

Štefan je mirno poslušal. Le rdečica na njegovem obrazu je izdala, da ga je ta vest razburila. Griskas je to opazil in nadaljeval:

»Splošno je precej mirna. Samo včeraj se je začela tako obnašati, kakor da bi se ji v glavi nekoliko zmešalo. Po zdravnikovem mnenju se ji bo stanje poslabšalo in potem jo bodo izpustili.«

Štefan je vzdrltel.

»Odkod veste, kaj je rekel zdravnik?«

»O, ptički so o tem žgoleli!« se je skrivnostno mugal tovariš.

Štefana je vse bolj mučila radovednost glede Griskasove preteklosti, a povpraševati si ni upal. Nekega dne pa je slučajno zvedel za njegovo preteklost. Nadzornik je bil dobro razpoložen in mu jo je

opisal. Griskas je bil stavbenik v nekem manjšem mestu. Bil je precej premožen. Nekega dne se je sprl z ženo zaradi neke jedi. Tako je bil razburjen, da je vrgel ženo skozi okno. Žena je umrla, on pa je dobil dosmrtno brezplačno stanovanje v Ellingtonu.

Življenje v jetnišnici je medtem enolično potekalo. Dnevni red je bil tako sestavljen, da jetniki niso imeli časa za razmišljanje. Ob pol sedmih so vstali. Do sedmih so morali postlati, pomesti, se umiti in obleči. Ob sedmih je bil zajtrk. Takoj po zajtrku je moral iti vsak na svoje delo. Točno ob dvanajstih so obedovali. Po obedu so imeli eno uro počitka; ob lepem vremenu so se sprehajali po dvorišču, v slabem pa posedali v celicah. Potem so spet šli na delo in so delali do večerje. Po večerji je vsak jetnik šel v svojo celico. Ob devetih zvečer so luči ugasnile.

Prve tedne so bili večeri za Štefana neznosni. Brez dela je bil. Zaspali ni mogel. Mučile so ga misli na preteklost. Med razmišljanjem se je nešteto krat vprašal, zakaj je ravno njega moralo vse to zadeti.

Ponoči so ga često vzdramile strahotne sanje. Često se mu je sanjalo, da leži v leseni krsti in so ga živega pokopali. Ob drugi priliki je sanjal o srečnem družinskem življenju z Nino.

Ko se je po prijetnih sanjah vzbudil in videl, da je resničnost drugačna, je bil vedno žalosten. Očitke si je delal, zakaj ni poslušal materinih opominov in pustil Nino pri miru. Nešteto krat je obžaloval svojo neposlušnost.

Jubilejno romanje na Sveto goro pri Gorici. Letošnje leto se na Sveti Gori pri Gorici najslavesneje praznuje štiristoletnica, odkar se je Mati božja na tem mestu prikazala pobožni pastirici Uršuli Ferligoj. Ob tej priliki se tudi iz naših krajev pripravljajo veliko jubilejno romanje. Iz Ljubljane odpelje udeležence poseben romarski vlak v soboto, 19. avgusta, med 9 in 10 zjutraj preko Trsta v Gorico, od koder se vrne v nedeljo, 20. avgusta, ob 18. Vsi potni stroški (vštevši potni list, vožnja z vlakom iz Ljubljane in nazaj, vožnja z ladjo po morju v Trstu, vožnja z avtobusom na Sv. Goro in nazaj) znašajo samo 111 din 50 par. Ker je na jugoslovanskih železnicah ob tej priliki dovoljena polovična voznina, zato tudi za druge romanje pot od doma v Ljubljano ne bo predraga. — Drugo romanje se bo vršilo več ali manj po istem sporedu 26. in 27. avgusta. Podrobna navodila daje in prijave sprejema Salezijanski zavod Rakovnik, Ljubljana 8. Čas za prijave je do 1. avgusta.

Prelepo štiridnevno romarsko-izletno potovanje v Italijo z avtom skozi Vipavsko dolino (v tehnični izvedbi Tujskoprometne zveze) od 8. do 11. avgusta stane: do Gorice-Trsta (romarski obisk Svete gore) 160 din; kdor potuje dalje, na grob sv. Antona v Padovo in v zanimive Benetke, plača 300 din; kdor pa potuje še dalje, v sloveče Loreto, kjer je čudovita bazilika z Marijino hišico, plača 600 din. Spotoma obišejo romarji vse znamenite kraje in si ogledajo vse zanimivosti. Opozorite na to zanimivo romarsko-izletno potovanje svoje sosede in prijatelje! Ker morajo potniki izvršiti vse določene obveznosti najpozneje do 31. julija, sporočite takoj po dopisnici svoj naslov upravi »Po božjem svetlu«, Ljubljana, Sv. Petra nasip 17, da vam pošlje brezplačno podrobna navodila, da se boste lahko še pravočasno odločili in vse potrebno uredili. 1177

V zastarelih primerih zapeke, združenih z zlato žilo in otokom jeter, je pravi blagoslov naravna »Franz-Josefova« grenka voda, zaužita tudi v malih množinah. »Franz-Josefova« voda milo deluje in zanesljivo otvarja, pa se poleg tega tudi po daljši porabi skoraj nikdar ne izkaže neučinkovito.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Sanatorij v Mariboru, Tyrševa 19, prej Gospodarska, telefon 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda 120 din, II. razreda 80 din. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Aretiran radi sodelovanja pri velikem vlamu. Na Teznu pri Mariboru je bil aretiran in izročen mariborski policiji brezposelni kovaški pomočnik Jurij Rehar iz Zrkovc pri Mariboru. Prijeti je bil osumljen sodelovanja pri velikem vlamu v Lipnici v Nemčiji, kjer so odpeljali vlomilci iz poslopja okrajnega glavarstva veliko železno blagajno. Našli so jo pozneje na lipniškem polju izpraznjeno. Rehar je bil do pred kratkim zaposlen v Lipnici v kovačnici, a je po vlamu zginil čez mejo. Aretirani je bil že dvakrat kaznovan na štiri leta robije, katero je prestal v mariborski kaznilnici. Rehar je sodelovanje pri vlamu v blagajno v Lipnici priznal. Policiji v Mariboru je izpovedal, da sta s tovarišem 300 kg težko blagajno v Lipnici naložila na dvokolesni voziček, katerega sta izmaknila slugi glavarstva, ter sta jo odpeljala kakih 300 metrov iz mesta k reki Sulm. Tam je njegov tovariš blagajno razbil s kladivom in jeklenim dletom, katerega je Rehar vzel svojemu gospodarju mojstru Prepelecu. Rehar je med tem časom stražil, da ju ne bi nihče presenetil. Tovariš je po izvršenem poslu dejal Reharju, da je našel v blagajni samo 300 nemških mark. Od tega mu je dal polovico, 150 mark. Rehar je na policiji gledal precej debelo, ko so mu pojasnili, da ga je tovariš nalagal. V blagajni je bilo namreč 680 mark ter še znamke v vrednosti 64.50 mark.

Nočni vlam. Neznani storilci so zadnje dni vdrli v noči v delavnico krojaškega mojstra Franca Vojska v Mariboru v Slovenski ulici 28. Odnegli so gotovine 3000 dinarjev, raznega blaga za 12 moških oblek ter 12 metrov sukna za uniforme. — Skupna škoda znaša 14.000 din.

Vlomilec pobegnil pred stražnikom. Na usnjarni Berg v Usnjarski ulici v Mariboru je v noči neznanec ubil šipo na oknu in je z železnim kavljem lovil kože in jih vlekel skozi železno omrežje. V vreči je imel 500 din vredno volovsko kožo, druga pa je še visela na kavljju, ko se je nenadoma pojavil stražnik in je moral vlomilec pobegniti v noč brez plena.

Kamen v izložbeno okno. V Mariboru na Slomškovem trgu 5 je vrgel nekdo v noči kamen v izložbeno okno ter je ubil 5000 din vredno šipo, ki ni bila zavarovana.

Nemčija izročila naši oblasti nevarnega vlomilca. Februarja 1937 je bilo pri belem dnevu v Mariboru vlomljeno pri draguljarju Bizjaku v Gosposki ulici. Drzen vlomilec je odnesel ur in raznih dragocenosti za 50—60 tisoč din. Policija je dognala, da je izvršil vlom svoj čas v Studencih zaposleni mesarski pomočnik Avguštin Koler. Kolerju je uspel pobeg v Nemčijo. Tam je padel tamošnji oblasti v roke. V Gradcu so ga obsodili na 14 mesecev. Po prestani kazni je bil Koler te dni v št. Plju izročen našim orožnikom, kateri so ga odgnali v preiskovalni zapor mariborskega okrožnega sodišča, kjer čaka na obsodbo za v Jugoslaviji zagrešene zločine. Kolerja je obsodilo mariborsko sodišče januarja 1937 na osem mesecev strogega zapor, a je ostal proti obljubi na prostem. Komaj se je čutil svobodnega, je vlomil pri Bizjaku in je kradel po Prekmurju. Murskosoboški Batovi podružnici je ukradel 4123 din. Nekemu prekmurškemu posestniku je sunil par koni z vozom in opremo. Tokrat bo prejel nepopoljšljivi nebodigatreba zasluženo kazen.

Cerkveni rop. V noči na 13. julij je bila župna cerkev na Zgornji Polskavi obiskana od cerkvenega roparja. Še neodkrit storilec je vdrl po zunanjih stopnicah na kor: Tam je odrezal od zvona kos vrvi, katero je pritrldil na kor tako, da se je spustil v cerkev. Vlomil je v tabernakelj, katerega so našli zjutraj izropanega. Manjkata monštranca in ciborij. Dalje je bilo isto-

Še vedno je verjel v to, da se bo njegova nedolžnost izkazala in ga bodo izpustili. Za ta slučaj je koval lepe načrte. Delal bo, štedil in mater peljal v staro domovino, kjer bosta oba srečno živela. Ob drugih prilikah je spet bil prepričan, da bo do smrti moral ostati v celici in to bo mater ubilo. Ta misel ga je neke noči tako silno mučila, da je skočil s postelje in začel razbijati in praskati po stenah ko kak blaznež. Toda na trdih stenah si je ranil pesti in polomil nohte. Jetniki v sosednjih celicah so začeli kričati in preklinjati. Nato je prišel stražnik in je skozi železno mrežo vlil nanj vedro vode. Štefan je ves premočen zlezal nazaj v posteljo.

Če mu je mati pisala, ga je že pogled na njeno pisavo napolnil z veseljem. Po večkrat je prečital pismo in ga močil s solzami.

Vsa materina pisma so si bila skoraj popolnoma enaka. A on ni gledal na to. Zanj je vsaka beseda bila božanje. Iz vsakega pisma je vela neizmerna materina ljubezen.

»Ljubi otrok, tem bolj te ljubim, ker vem, da po nedolžnem trpiš, a ljubila bi te, četudi bi bil kriv. Prepričana sem, da si nedolžen in trdno upam, da ne boš dolgo trpel. Bog ne more tega dopustiti.

Zaradi mene si ne delaj skrbi. Sestra Benigna in gospodična Alojzija skrbita zame kakor da bi bila njuna mati.

Zdravnik mi je rekel, da bom do spomladi popolnoma zdrava in te bom mogla obiskati. Oh, če bi te sedaj mogla videti, bi bila takoj zdrava.

Ob večerih vsi skupaj molimo zate.«
»Mati, zlata mati!« je šepetal Štefan. »Kdaj te bom videl?«

20.

Minilo je že eno leto. Za Štefana je bilo dolgo. Zdelo se mu je, da je že pol večnosti v ječi.

Neke nedelje popoldne so ga klicali v govorilnico. Tam je našel Alojzijo.

»Gospodična Alojzija!« je vzkliknil, ko jo je zagledal.

»Štefan!« je odvrnila Alojzija.

Po sredi govorilnice je bila potegnjena od ene stene do druge gosta železna mreža.

»Ta mreža je zato, da mi ne bi mogli dati kakega strupa ali pile,« je razložil Štefan. »A kako se počutite?«

»O, čisto dobro! In vi?«

»Izvrstno! A zakaj me gledate tako čudno?«

»Oprostite! Zdi se mi, da ste čisto drugačni ko prej. Zakaj so vam obrili glavo?«

Štefan je samo skomizgnil. Nato je vprašal:

»Kako se počuti mati?«

»Mislim, da nekoliko bolje.«

»Zakaj me ne obiše?«

»Saj vedno govori o tem, a ko pride dan obiska, se nikdar ne čuti toliko dobro, da bi mogla na pot.«

»Ali dobro skrbijo zanjo?«

»Bolj ne morejo. Tudi zdravnik jo vsak dan obiše. Vsakdo jo ljubi, ker je skromna in dobra. Če je vaša, usoda ne bi mučila, bi bila popolnoma srečna.«

bilanti so bolj slabotni, pa vendar vsi upajo, da bodo doživeli vsaj 115 let. Zanimivo pa je, da so vsi ti stoletniki muslimani.

Kako je nastalo vino

Perzija, ki nam je dala breskev in vrtnico, nam je poklonila bržkone tudi vino. Pripovedka pravi, da je ena izmed žena kralja Jemšeda, ti-stega, ki je ustanovil Perzepolis, odkrila vino, bila je pa tudi prvi človek, ki se je napila do omame. Izročilo pripoveduje, da so v kraljevih kletih spravili v so-de ogromno množino grozdja, da bi ostalo na hladnem. V sodih se je začelo nenažno šumenje in ropotanje, vsi so bili prepričani, da je hudič obsedel grozdje, name-njeno kraljevi mizi, da ga zastrupi. Nihče si ni

časno vlomljeno v nabiralnik, v katerem pa je bila le malenkost. Ni bilo roparju dovolj, da je ukradel pozlačeni in kakih 2000 din vredni zlati posodi, ampak je raztresel posvečene hostije pred cerkvijo in jih je celo na najbolj divjaški in božjeropni način pohodil. Tolovaj je zapustil cerkev po isti poti, po kateri je prišel.

Osem sodov petroleja ukradenih. V skladišče ptujske tvrdke Franc Brezovnik blizu kolodvora je bilo vlomljeno v noči. Neznani storilci so ukradli osem sodov petroleja, katerega so odpeljali na tovornem avtomobilu.

Nevaren ptič v rokah pravice. Na Babnem pri Celju je bil prijet 25 letni brezposelni delavec Viktor Avžner s Teharja, kateremu očitajo več vlomov v Zavodnem ter po raznih krajih teharske občine. Ukradeni denar je pognal po grlu. 15 vlomov in tatvin je priznal. Našli so pri njem nabit samokres.

Krvav obračun z očimom. Na Sp. Pohanci v Artičah pri Brežicah se je priženil pred 20 leti k vdovi Frančiški Kovačič, ki ima sina Martina in Franca, Lupšina. Ko sta sina dorasla, so se začeli prepiri. Dne 11. julija sta škropila sin Franc in oči v vinogradu. Sin se je vrnil opoldne, očim pa zvečer nekoliko vinjen, kar je bil vzrok za prepir. Iz Velike Kikinde je prišlo ta dan brzozjavno obvestilo, da je tamkaj z avtomobilom pri vojaki smrti ponesrečil starejši Kovačičkin sin Martin. France je prosil očima, naj bo miren v očigled smrti starejšega brata. Ker najbrž Lupšina ni zaključil prepira, ga je razljuteni pastorek parkrat sunil z žepnim nožem v trebuh in so smrti nevarno poškodovanega Lupšino, ki je star 55 let, prepeljali v bolnišnico v Brežice.

V prepiru ustrelil izvoljenko. Zadnjo nedeljo popoldne je ustrelil v prepiru na Glincah pri Ljubljani trgovec Djordje Beankovič, doma iz Dalmacije, svojo izvoljenko in uradnico Doro Bognolovo. Be-

upal blizu. Ena izmed kraljevih žena pa je imela tako hud glavobol, da si je želela smrti, in tako ji je prišlo na um, da bi spila nekaj skrivnostnega strupa, ki so ga bili pripravili zli duhovi. Zavreti vinski sok se je pa izkazal za izborno, sladko zdravilo. Menila je, da je umrla in da se je zbudila v boljše življenje. Pozvala je druge žene k sebi, vse so pokušale sladko pijačo, lotila se jih je razbrzdana veselost in celo tiste, ki so se medsebojno sovražile, so se spet spoprijateljile. Držale so se razposajeno za roke in plešale, pa še kralja so pozvale, naj se jim pridruži in se napije čudežnega soka. Odtlej je vino v Perziji neločljivo združeno z ljubeznijo in rožami, z najvišjimi življenjskimi radostmi.

Štefan je sklonil glavo in vzdihnil:

»Uboga mati!«

»Vedno samo o tem razmišlja, kako se počutite. Ali imate zadostno hrano, ali ne zmrzujete, ali vas stražniki ne mučijo...«

»Povejte ji, da mi gre čisto dobro. Naj si ne dela skrbi zaradi mene. Imam celico, posteljo, obleko, zadostno hrano in delo, pri katerem še zaslužim nekaj centov. Med nami in onimi v svetu je samo ta razlika, da so oni lahko zaljubljeni in jih zaradi tega mučijo do smrti, mi smo pa varni pred temi neumnostmi.«

»Ne govorite tako!«

»Zakaj ne?«

»Ne vem. Morda zaradi tega ne, ker čutim, da vam ni bilo odločeno tako življenje.«

»Meni je bilo odločeno svobodno življenje,« je trpko odvrnil jetnik. »Jaz sem bil zato rojen, da bi užival sladkosti sveta. Za to sem bil rojen! Povejte materi, da se bom gotovo rešil tega pekla, ker sem nedolžen. Nisem ubil Kazimira, niti v sanjah nisem mislil na to. In ali je mogoče, da bi kdo po nedolžnem do smrti sedel v ječi?«

»In česa se boste lotili, ko se osvobodite?«

»Česa? Raznih stvari,« je vzkliknil Štefan. Nato je nekoliko bolj tiho nadaljeval: »Prvo bo, da izpolnim svojo obljubo in bom peljal mater na Poljsko. Potem bom pa začel obračunavati. Vi ne veste, koliko sovražstva se nabere v človeku, ko leži v temni celici in ne more spati. Zdi se mi, da bi hladnokrvno

To je res pravi užitek, če more človek ležati v taki prijetni lezobi na vročem soncu brez strahu pred sončarico. Moja koža še ni bila nikdar tako lepo rjava.«

„... VERUJTE MI: ZA VAŠO KOŽO JE NAJBOLJŠA NIVEA!“

ankovič je po krvavem dejanju pobegnil, a so ga pozneje prijeli in oddali v zapor.

Mladoletni tatovi motociklov. Od 30. junija do 8. julija je bilo v Ljubljani ukradenih pet motociklov. Dne 8. julija so naenkrat zginila kar tri motorna kolesa. Ljubljanski policiji je uspelo, da je prišla tri mladoletnike od 15 do 16 let, ki so sunili omenjenega dne tri motocikle in so se odpeljali z njimi na izlet v Metliko. Ko so se vračali, se jim je en motor toliko pokvaril, da so ga zavlekli v gozd in so ga tamkaj skrili v grmovju. Kakor hitro so se pa trije tatiči na dveh motorjih vrnil v Ljubljano, so zapeljali motocikla na Golovec in so ju pokrili z zelenjem. Prijeti tički so se izgovarjali, da niso hoteli krasti, ampak so si kolesa samo izposodili za izlet. Ta izgovor je ovrгла policija, ko je uzmovičem dokazala, da so izmaknili od 30. junija do 1. julija zgoraj omenjena motocikla. S tema kolesoma so se vozili po Ljubljani, dokler je bilo v njih bencina,

nakar so ju pustili in se lotili tatvine kar treh motorjev za izlet v Metliko.

Izpred sodišča

Zasluzena ostru kazena za tatvine v bolnišnici. V minulem tednu je dajala pred malim senatom mariborskega okrožnega sodišča odgovor 39 letna Matilda Kovačič iz Razvanja pri Mariboru zaradi drznih tatvin v mariborski bolnišnici. Kovačičeva je lani in predlani prihajala vsak teden nekajkrat v bolnišnico v opoldanskem času, ki je določen za obiske, »bolnike obiskovat«. Ti obiski so ji bili le pretveza, da je lahko hodila iz ene bolniške sobe v drugo, dasi ni poznala nobenega bolnika, ter se je vrtela okrog po parku, ob vsaki priliki pa je ukradla nekaj rjuh, brisač, perila itd. Na ta način si je v dveh letih nabrala ogromno zalogo perila, katerega je doma predelala ter ga prodajala naprej. Kovačičeva, ki je bila že večkrat

ubil vse porotnike, ki so me obsodili. In Grenhuta. Njegova laž me je spravila sem. S prostimi rokami bi ga zadavil.«

»Štefan, če bi vi začeli v svetu moriti ljudi, bi kmalu spet prišli sem in — na vislice.«

»Če bi mogel ubiti Skanlona, bi se mirno pustil obesiti... Sicer pa bodite mirni. Ne bom ubijal, ampak iztuhotal nekaj, kar bo še hujše.«

»Štefan, vi ste hudoben človek. Če tako sovražite ljudi, je bolje, da tu ostanete.«

»Alojzija!« se je začudil Štefan. »Tega ne mislite resno?«

»Pač! Ali ne veste, da je sovražstvo greh?«

»Ne! Glejte, kaj so storili z menoj! Kaj sem storil Skanlonu, da me je spravil tako daleč. Ali moje življenje ni vredno toliko ko njegovo?«

Alojzija na to ni odgovorila, a čez čas je vprašala:

»In Nina Mateskas? Kaj bi storili z njo, če bi se rešili?«

»Ne govoriva o njej,« je mrko odvrnil Štefan. Nato sta oba umolknila in žalostno opazovala drug drugega. Prvi se je oglašil Štefan.

»Gospodična, lepo od vas, da ste me obiskali. Tudi vaših pisem sem vesel, a obiska še mnogo bolj. Vi ste res dobri.«

Alojzija je zardela. Da bi Štefanove misli odvrnila od tega predmeta, je vprašala:

»Ali kaj čitate? Slišala sem, da ima jetnišnica lepo knjižnico.«

(Dalje sledi)

zaradi tatvine predkaznovana, je bila obsojena na 18 mesecev robije ter na tri leta izgube častnih pravic.

★

Slovenska Krajina

Murska Sobota. V nedeljo, 9. julija, je bila na športnem igrišču Mure težko pričakovana tombola, na katero je zaradi mnogih lepih dobitkov prišlo od blizu in daleč veliko število ljudi. Srečni dobitniki so odpeljali kar 15 koles od tombole. — Nedavno se je posrečilo orožnikom iz Ivanjkovcev prijeti Slaček Ernesta, ki je kar na debelo po Prekmurju, zlasti pa v Murski Soboti kradel kolesa ter jih nato pod ceno prodajal raznim ljudem. Menijo, da je od leta 1936 do aretacije ukradel okrog 30 koles. Večino tatvin je priznal. Nad polovico ukradenih koles so orožniki našli in zaplenili. Obenem s Slačkom je bilo prijatih in izročenih sodišču še šest oseb, ki so od njega kupovale ukradena kolesa, čeprav so vedeli, da jih Slaček krađe in prodaja naprej. Razjasnila se bo marsikatera tatvina.

Benitinci. 16. julija se je vršil pri nas velik živinski in kramarski sejem. Živine je bilo precej, le slabe cene go se pojavile. — G. dr. Marič, živinozdravnik v Dalmaciji, je dal sezidati krasno stavbo, ki je še v delu in bo čast našemu trgu.

Bogojna. V nedeljo, 30. julija, bomo tudi pri nas imeli novo sv. mašo, ki jo bo Vsemogočnemu daroval g. Gutman Jožef. Pridigoval mu bo rojak Horvat Franc, župnik v Velikih Dolencih.

Borejci. Kakor smo že na tem mestu poročali, je bilo pred nedavnim pri več posestnikih ukradene mnogo perutnine in raznih drugih stvari. Orožnikom se je posrečilo vlomilce in kurje tatove izslediti. Bili so to cigani iz Pertoče. Ljudje iz vse okolice so si zelo oddahnili, ko so orožniki te nepridiprave izsledili. Za svoja protipravna dejanja so bili na okrožnem sodišču v Murski Soboti obsojeni: Cener Jožef na 17 mesecev robije, Šarkezi Jurij na pet mesecev strogega zapora, Baranja Franc na osem mesecev strogega zapora. V zaporu bodo imeli dovolj časa premišljati, da je bolje lotiti se poštenega dela kot pa krasti in lenuhariti.

Križevci. Pred nedavnim je pri nabiranju češenj smrtno ponesrečila Gergar Julija. Z možem je namreč šla kakih 200 korakov od hiše, da bi nabrala češenj. Ko ji je mož prislonil lestev, se je vrnil, a žena je splezala na drevo. Pri obiranju pa se je zlomila veja in nesrečna žena je padla z drevesa ter nezavestna obležala. To je videl sosed Hari Janez, ki je takoj stekel po njegova moža in sta ponesrečenko prenesla v sobo. Poklicali so zdravnika, a njegova pomoč je bila brezuspešna. Ne da bi prišla k zavesti je okrog polnoči umrla. Naj ji bo lahka zemlja, a možu in sinu izrekamo sožalje!

Gornja Lendava. Prosvetno delo se je pri nas pod vodstvom g. provizorja Kolenca zelo razvilo. Mladina kaže veliko zanimanje za prosvetno delo, a doslej ni imela primerne prostora za sestanke in razne prireditve. Soba, ki jo je imela na razpolago, je bila daleko premajhna. Sedaj bomo s podporo banske uprave ter z lastnimi prispevki začeli z zidavo novega Prosvetnega doma. Banska uprava je namreč podelila tukajšnje-

Po pogosti nosečnosti morejo žene z dnevno redno uporabo pol kozarca naravne »Franz-Josefove« grenke vode, zaužite na tešče, z lahkoto doseči izpraznenje črev in urejeno delovanje želodca. »Franz-Josefova« voda je davno preizkušena, najtopleje priporočena in se dobiva povsod.

Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

mu Prosvetnemu društvu za gradbo Prosvetnega doma 15.000 din, za kar se ji najlepše zahvaljujemo!

Dolnja Lendava. V začetku tega meseca je nenadoma zapel rdeči petelin nad streho tukajšnje elektrarne. Požar se je tako naglo širil, da gasilci in drugi reševalci niso mogli ničesar ugrabiti razsajajočim ognjenim zubljem. Škoda, ki je krita z zavarovalnino, se ceni na nad 200.000 din. Le požrtvovalnosti gasilcev se je zahvaliti, da se ogenj ni razširil tudi na sosednja poslopja. — Na god sv. Cirila in Metoda so pri kapelici sv. Trojice zakurili mogočen kres, h kateremu so poleg mnogega občinstva prišli tudi zastopniki oblasti.

Turnišče. Naše ravno in žitorodno Prekmurje postaja vedno bolj priljubljena točka za razne izlete, posebno pa za šolske. Tako so pred nedav-

700 letni jubilej v Ptujju

Dne 5. in 6. avgusta bodo proslavili gg. minoriti v Ptujju 700 letnico, odkar se je naselil njihov red v Ptujju. Pomembna slovesnost se bo vršila pod pokroviteljstvom našega voditelja g. dr. Antona Korošca. V okviru proslave bo tudi kongres tretje-

Eno popoldne tri žrtve kopanja

Izredna vročina zadnjo nedeljo je naravnost silila v hladilno vodo. Pri velikem navalu kopalcev so ta paleči dan utonili v Mariboru kar trije. Kmalu popoldne sta se podali kopat v Dravo sestri, hčerki poštnega uradnika Severja, ki stanuje v Dajnkovi ulici. Pod tovarno Toma na Pobrežju sta zašli 14 letna Miroslava Sever in njena prijateljica tako na globoko, da ju je močni tok izpodnesel in sta se začeli potapljati. Za potapljajočima se je pogнал od številnih gledalcev v Dravo Jože Nekrep iz Sp. Dobrave. Otel je iz valov prijateljico Severjeve, njo samo pa je odnesla Drava.

Nasproti Mariborskemu otoku se je zbralo v nedeljo popoldne zelo mnogo kopalcev ob Dravi. Naenkrat je začel klicati na pomoč neki moški, kateremu so priskočili na pomoč s čolnom, a je že bilo prepozno, ker so bili valovi deročče Drave hitrejši nego veslači. Na obrežju so našli

nim obiskale vse važnejše kraje širne Slovenske krajine abiturijentke II. realne gimnazije v Ljubljani. Ogledale so si vse krajevne zanimivosti. Ob odhodu so izrazile svoje zadovoljstvo nad gostoljubnostjo ljudi in krasoto krajev. — V nedeljo, 9. julija, smo prav slovesno sprejeli novomašnika g. Gjuran Jožefa, ki bo v nedeljo, dne 23. julija, v romarski cerkvi Matere Milosti daroval Bogu svojo prvo nekrvavo daritev. — Banska uprava je na posredovanje g. dekana odobrila našemu Prosvetnemu društvu podporo v znesku 10.000 din, katero vsoto bomo uporabili za gradnjo novega Prosvetnega doma.

Rakičan. Gojenci tukajšnje Kmetijske šole so pod vodstvom ravnatelja g. Mikuša obiskali Maribor ter so si tam ogledali vinarsko in sadjarsko šolo ter vse druge kmetijske ustanove in zanimivosti Maribora.

rednikov iz vse Slovenije. Nad 150 igralcev bo igralo veličastno igro »Kuga«. Nastopila bo prvič otroška godba na fanfare in 300 pevcev iz ljutomersko-ptujjskega pevskega okrožja pod vodstvom g. pevodvodje Marka Bajuka iz Ljubljane.

pozneje utopljenčevo obleko in ugotovili, da gre za Ibala Nasupovič iz Bosne, ki je bil zaposlen kot delavec v državnih železniških delavnicah.

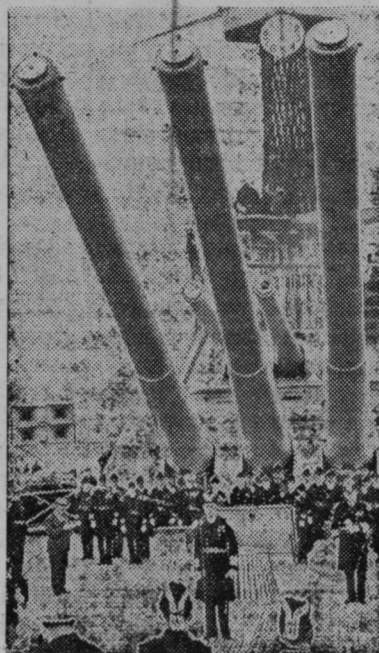
Tretjo smrtno žrtev je pa zahteval za kopalce tolikanj nevarni in globoki Betnavski ribnik na Teznu tik ob državni cesti. Abrahima Nacifunoviča, prostaka 5. bataljona 45. pešpolka, je zagrabil pri plavanju krč, le enkrat je kriknil v obupu in že ga ni bilo več na površje.

Naši rajni

Meljski hrib pri Mariboru. Umrla je pred kratkim v bolnišnici skrbna žena svojemu možu in dobra mati Alojzija Straus. Bolehala je na črevesju nad dve leti in iskala zdravja dvakrat v bolnišnici. Kako si je želela, da bi mogla še hoditi v cerkev ter vzgajati otroke in zanje skrbeti! Pa ji ni bilo dano. Hudo preizkušena, utrujena in telesno izžrpana je morala zapustiti moža in štiri nepreskrbljene otroke. Bog ji bodi plačnik na nemem svetu; ona naj pa molji za moža in otroke, mi se je pa bomo v molitvah spominjali. Mir in pokoj njeni duši! — Žalujemo naše sožalje!

Braslovče. Umrl je diplomirani pravnik Jože Breznikar, uradnik banske uprave. Utonil je v Savinji. Bil je odločno katoliškega prepričanja, zvesto je ljubil svoj dom in starše, brate in sestre. Njegovega pogreba se je udeležilo 12 duhovnikov in mnogo njegovih osebnih prijateljev in znancev ter veliko občinstva. Na grobu se je poslovil od njega g. tajnik knezoškofijstva iz Ljubljane, domači g. dekan, okrajni podnačelnik in njegov osebni prijatelj. — Par dni pred njim je umrl tudi mlad bivši posestnik v Orli vasi Anton Kajtnar. — V Krapinskih toplih je umrl nagle smrti Orešnik Andrej iz Malih Braslovč. Šel je iskati zdravja, pa je našel smrt. — Rajni naj počivajo v miru, žalujemo pa naše sožalje!

Hošnica pri Laporju. Tužno so zapeli naši zvonovi, oznanjujoč žalostno vest, da je umrla nagle smrti, zažeta od srčne kapi, mati Majer Ma-

Novi ameriški admiral Richardson govori ob nastopu pod topovi bojne ladje »Kalfornija«

rija, po domače Tomaževka. Pokojnica je bila stara 57 let. Bila je dobra žena svojemu možu in skrbna mati svojim otrokom. Vzgojila jih je v strogo krščanskem duhu in jih pošiljala v katoliške prosvetne organizacije. Pokojnica je bila dobra sosedka, rada je pomagala revežem, posebno dobro srce je imela do brezposelnih, kateri so v velikem številu zahajali v njeno hišo. Kako priljubljena je bila rajna mamica, je pokazala mno-

žica kropilcev in pogrebcev, kateri so ji poklonili veliko vencev in šopkov. Pred hišo žalosti se je od pokojnice poslovil posestnik Majer, ob odprtem grobu pa g. dekan Ozimič, ki je v lepih besedah orisal življenjsko pot rajne mamice ter jo naslikal kot vzor katoliške kmečke žene in matere. Blagi in nepozabni Tomaževi mamic naj sveti večna luč in naj ji bo zemljica lahka, žalujočemu možu in hčerka pa naše sožalje!

Društvene vesti

Velik tabor slovenske katoliške mladine v Novem mestu

Preteklo nedeljo, 16. julija, se je zbrala mladina, organizirana v Zvezi fantovskih odsekov in Zvezi dekliških krožkov, Dolenjske na krasno uspelem taboru v Novem mestu. Že v soboto, 15. julija, se je zbralo ogromno ljudi na akademiji, ki se je vršila ob devetih zvečer v Prosvetnem domu. Veličasten pa je bil nedeljski sprevoz, ki so si ga ogledali g. ban dr. Marko Natlačen, minister za gozdove in rudnike Ljubomir Pantič, gradbeni minister dr. Miha Krek, minister brez listnice dr. Miljuš, zastopnik vojnega ministra major Viktor Mesaroš, narodni poslanci Gabrovšek, Mašič, Štrcin, Veble, Golia, Rigler, Koce, senator dr. Kulovec in številni drugi odličniki. Na novem stadionu je imel verski nagovor in sv. mašo zastopnik ljubljanskega knezoškofa novomeški g. prošt Čerin. Po sveti maši je bil prosvetni tabor, na katerem so govorili predsednik novomeške podzveze ZFO Bačuk in urednik »Slovenca« Lojze Ilija. Popoldanski telovadni nastop si je ogledalo nad 10.000 ljudi. Zastopnik ministra za telesno vzgojo minister Miljuš je pa govoril mladini, ki je z lepo telovadbo dokazala, na kaki moralni višini je. Ob zaključku je govoril še predsednik ZFO dr. Žitko.

★

Sv. Miklavž na Dravskem polju. V nedeljo, 23. julija, priredi Prosvetno društvo v šoli krasno igro »Peg srček moj« v treh dejanjih, in sicer ob pol treh popoldne in ob sedmih zvečer. Prijatelji poštene zabave vljudno vabljeni!

Sv. Vid pri Ptuju. Fantovski odsek in dekliški krožek priredita v nedeljo, 23. julija, mladinski dan s pestrim celodnevnim sporedom. To bo prva prireditev slovenske katoliške mladine v Sv. Vi-

63 letni jud je gradil dolga leta kot inženir mostove v Nemčiji, sedaj pa je kot izgnanec cestni pometač v Palestini

du in v Halozah sploh. Zato obe imenovani društvi, ki vršita ob robu slovenskih Haloz v najtežjih razmerah svoje velepomembno poslanstvo, vabita na to svojo prvo prireditev vse prijatelje katoliške mladine in slovenskih Haloz. Posebno

Gino Grandi, novi italijanski pravosodni minister, ki je bil nekaj let poslanik v Londonu

Kitajski general Čangkačšek s svojo soprogo. Maršal je izdal ob dveletnici izbruha japonsko-kitajske vojne proglas, v katerem poziva svoj narod na odpor napram Japoncem do zmage Kitajcev

Bivši albanski kralj Zogu je zapustil Bukarešto in se je podal v London s svojo mlado soprogo Geraldino

toplo pa so vabljeni vsi fantovski odseki in dekliški krožki ptujskega okrožja in Dravskega polja, da tega dne prihite s svojim članstvom k nam, da bomo tako tu v Sv. Vidu, v tej nekoč močni nemčursko-liberalni trdnjavi skupno manifestirali zvestobo našim vzvišenim načelom: Bogu, Cerkvi, sladki slovenski materini besedi, mlademu vladarju Petru II. in veliki domovini Jugoslaviji. Vsem kličemo: v nedeljo, 23. julija na veselo svidenje v Sv. Vidu!

Poljčane. Prosvetno društvo uprizori v nedeljo, 23. julija, ob osmih zvečer v društvenem domu dramo v petih dejanjih: »Črnošolec.« Vsi ste vljudno vabljeni!

Sevnica ob Savi. V nedeljo, 9. julija, nas je obiskala slovenska dekliška Marijina družba iz Zagreba, ki nam je v našem skromnem Prosvetnem domu priredila koncert svojega zbora, katerega je vodil g. Lisac Andrej. Bogat in pester spored samih venčkov slovenskih narodnih pesmi smo z veseljem in užitkom poslušali, ker je zbor disciplinirano in voljno sledil svojemu dirigentu, kateri je vložil vse svoje moči vanj. Na ta koncert je prišel tudi skladatelj enega izmed venčkov, ki so bili na sporedu, g. Ostrž, župnik iz Male Nedelje. Kako je bilo ganljivo videti skladatelja, kateremu se je orosilo oko, ko je zbor njegovo skladbo po končanem sporedu še enkrat zapel. Dekleta domače Marijine družbe so lepo sprejele svoje tovarišice in ena izmed njih je tudi izročila velik šopek nageljnov g. pevovodji, g. župnik Mlakar pa je z lepim in pristrčnim nagovorom pozdravil goste: dekliško Marijino družbo z njenim voditeljem g. p. Kozeljcem in pa Slomšekovo prosvetno društvo z njegovim predsednikom g. sodnikom Rantom. Slomšekovo prosvetno društvo, ki je imelo ta dan izlet v Radno, se je rado udeležilo koncerta. Kako je lepa povezanost naših slovenskih društev izven rodne grude! Draga naša slovenska dekleta iz Zagreba: hvala vam za to lepo prireditev, hvala vam, ker ste nam pokazale, kam naj se obrnemo, če nas morda kdaj usoda prinese v vaše velepije, hvala vam za vašo ljubezen do rodne zemlje, ki ste jo v naših srcih še povečale!

Dopisi

Sv. Marija v Puščavi. Dne 26. julija in v nedeljo, 30. julija, praznujemo v Puščavi god sv. Ane z romarskima shodoma. Oba dneva, na god sam in naslednjo nedeljo, bo isti spored. Od štirih

zjutraj do opoldne bo spovedovanje romarjev in vsake pol ure sv. obhajilo, ob šestih bo tiha sv. maša, ob sedmih, po prihodu vlakov, bo pridiga in peta sv. maša, ob osmih in devetih sv. maša

na gričku v kapeli sv. Ane. Ob desetih bo pridiga in slovesna sv. maša v farni cerkvi. Pobožni romarji in izletniki vabljeni!

Brezno ob Dravi. V nedeljo, 9. julija, se je tukaj ob veliki udeležbi obhajala lepa ali splavarska nedelja, obenem pa tudi spomin na grozni dogodek, ko so pred 16 leti v noči na 10. julij utonili v Dravi z g. župnikom Volčičem vred trije stanovski tovariši. V noči od nedelje na ponedeljek sta pri grobu g. Volčiča goreli dve luči, v ponedeljek pa je bila črna sv. maša za utopljenca.

Limbuš. Pod zaglavjem »Kres v Limbušu« je priobčil v čudnem slogu »Večernik« 7. julija dopis. Dopolniti bi ga bilo treba še v toliko, da je še pred »glasom iz doline« prišel glas iz višave: »Boš tiho! Sicer ti zdrobimo bučo in jo vržemo v potok«, ker je toliko »preganjane« oskrbnik, ki jim je dovolil uporabiti zemljišče, opozoril, da naj ne poteptajo povsem rasti; akcija pa povzroča reakcijo, posebno — če se vrača hudo za dobro. Je pa seveda to bila dobrodošla kost za glodanje v suhem letnem času našim nasprotnikom, ker imajo pač zelo redke prilike, obregniti se ob naše mirne in počtne ljudi. Časi fabriciranja protidržavnih elementov pa so že minili. V podroben potek proslave se ne bomo spuščali. Opazili pa smo, da je bilo mnogo vzklikanja, ali bolje rečeno drenja, lastnim funkcionarjem, to je sebi.

Rošpoh pri Mariboru. Pred par meseci je povenjen pokvarila občinski most pod Perkovim posestvom na cesti, ki vodi iz Maribora in Kamnice v severnovzhodni del bivše občine Rošpoh. Radi pokvarjenega mostu je cesta zaprta, zato je g. Poš začasno dovolil, da se lahko vozi po zasebni cesti mimo njegovega posestva in hiše Rošpoški dvorec, kar je od g. Poša zelo hvale vredno. Ker pa je nevarnost, da se tudi Pošev most pokvari in ker prebivalstvo iz Rošpoha in okolice »Griča«, ki vozi vsak dan mleko, sadjevec, vino itd. v Maribor, zelo težko vozi čez klanc pri Pošu, zato prosimo občinsko upravo v Kamnici, da most pod Perkovim posestvom čimprej popravi, za kar bo prebivalstvo bivše občine Rošpoh zelo hvaležno.

Sv. Peter pri Mariboru. V četrtek, 27. julija, bo v kapelici Matere božje na prijaznem Metavskem hribočku sv. opravilo, katero bo opravil gvardijan p. Gabrijel. Pričetek ob 10. — Marijina družba za matere iz stolne in mestne župnije v Mariboru je imela zadnje nedeljo izlet na Gorco s cerkveno pobožnostjo. — Kongresa Kristusa Kralja se bomo tudi šempeterčani udeležili v lepem številu. — Ker poteče letos 50 let, kar je umrl eden izmed najzaslužnejših naših župnikov Marko Glazer, ki je 46 let pasel duše naših prednikov, bi bilo potrebno in tudi hvaležnost to zahteva, da bi se obnovila spominska plošča na pokopališču pri vходу v gorsko cerkev Matere božje.

Sv. Ana v Slov. goricah. Prijateljem in častilcem matere sv. Ane se naznanja, da bo Anina nedelja 23. julija s trojno službo božjo: ob 6, ob 8.30 in ob 10. Na god sv. Ane, 26. julija, pa bo slovesna sv. maša ob 6 in ob 9.30. Ob 8 pride procesija od Sv. Benedikta v Slov. goricah.

Sv. Lovrenc pri Ptuj. Tekma žanjic in plesalcev, prirejena od tako zvane svobodomiselnice in napredne mladine, je slabo izpadla. Udeležba je bila prav majhna. To je zasluga naše zavedne krščanske mladine, ki je znala dopovedati ljudem, kaj hočejo doseči s tovrstnimi prireditvami. Kdor nas hoče videti pri kmečkem delu, nas lahko vidi vsak dan in ni treba, da priredimo gospodi v nedeljo o tem kakšen teater. Napad na g. župnika, češ da je proti njihovi organizaciji in njihovi prireditvi, je bil nepotreben in neistinit. Katoliška kmečka mladina ve sama, kaj je njena

dolžnost. Mi smo kmečki katoliški fantje in dekleta, ob delavnih delamo, nedelje pa posvečamo Bogu. Govoričenje o gosposki rasi je tudi čisto nestvarno. Saj dobro vemo, kakšne rase je tista gospoda, ki vodi tako zvano svobodoumno kmečko mladino. Mi katoliški fantje in dekleta stojimo na braniku katoliške vere, naše slovenske narodnosti in pravic kmečkega stanu. S tistimi, ki prirejajo take in slične prireditve ali pa jih obiskujejo, nočemo imeti ne opravka ne vezi. Naš katoliški in slovenski ponos to zahteva.

Sv. Ana pri Borlu. Anino, obhajamo 26. julija in v nedeljo, 30. julija, z običajnim sporedom.

Sv. Barbara v Haložah. Čas mlatve je tukaj in naši delavni moški so spet odšli na to sezonsko delo v Podravino in druge hrvatske kraje, deloma pa tudi na zgornje Ptujsko polje, odkoder pripeljejo težko prisluženo zrnje, tako zvaní meritik. Hudo pa je tistim, ki si niti tega ne morejo prislužiti, doma pa tudi ne pridelajo. — Tudi pri nas smo si ustanovili »Agrarno kreditno združenje«, ki je res nujno potrebna, saj ni nikjer dobiti nobenega kredita, razen kratkoročnega, s katerim pa Haložan ne more shajati. Kadar bodo po izvršeni registraciji zadruga pri sodišču in drugih uradih končane razne formalnosti, bo začela ta nova kreditna zadruga poslovati. Pristopilo je velik članov. — Četrto, oziroma peto škropljenje se zaključuje ta teden. Tudi peronospora se nahaja v vseh vinogradih, vendar ni sedaj nobene škode, ker se pojavlja na vršičkih, ki bodo itak odrezani. Grozdje pa je še, hvala Bogu, zdravo in lepo zlasti tam, kjer se vrši škropljenje z vso natančnostjo. Da se površnost pri škropljenju hudo maščuje, so spoznali prva leta, ko je hudo gospodarila peronospora, tako, da so nekateri posestniki bili ob ves vinski pridelek, prav za prav večina vinogradnikov. Takrat je imelo samo par vinogradnikov pri nas običajno trgatve, kateri so v resnici prav škropili s finimi razpršilniki in škropivo prav pripravili. Tisti pa, ki vestnega dela niso vajeni, pa so pač po navadi samo poletali po gorici, so vsi imeli veliko škodo. Ljudje so se vendar le nekaj naučili v tej nezgodi.

Braslovče. Dan velike tombole se bliža, ki bo v nedeljo, 23. julija, ob treh popoldne pri novem ubožnem domu v Rakovljah. Karte so po 2 din komad in za ta denar lahko dobite motorno kolo, pet koles, seženj drv, moško in žensko blago za obleke in veliko drugih lepih dobitkov. Ker je veliko povpraševanje po kartah, zato si jih pravočasno oskrbite! — Glavni pridelek naše doline, hmelj, letos prav lepo kaže; vse mu skrbno streže, gnoji, škropi z upanjem na lepo ceno v jeseni. Daj Bog, da ne bi bilo toče, kakor je bila zadnjič pri Orli vasi in Sv. Rupertu, kjer je napravila mnogo škode, posebno še na hmelju, katerega je nekaterim posestnikom popolnoma oklestila.

Sv. Križ pri Belih vodah. Na god sv. Ane, dne 26. julija, bo romarski shod pri Sv. Križu. Na predvečer bo pridiga, pete litanije in spovedovanje. Zjutraj ob petih sv. maša in sv. obhajilo romarjev. Sv. opravilo s pridigo bo ob 6 in ob 8. Romarji od blizu in daleč vabljeni, posebno še matere se priporočite sv. križu in pridite! Prihodnji romarski shod bo na povišanje sv. križa ob 7. — Romarica Terezija Poznič je prinesla iz Teharij sv. križu zelo lep oltarni prt in prt za obhajilno mizo. Bog ji plačaj!

Sv. Mohor pri Rogški Slatini. Da smo letos god sv. Mohorja in Fortunata tako slovesno proslavili, je dalo povod vodstvu Družbe sv. Mohorja v Celju. Vsi nastavljenici podjetja z g. ravnateljem so obiskali našo cerkev sv. Mohorja. Darovale so se tri sv. maše. Ta lep dan s celjskimi Mohorjani nam bo ostal v lepem spominu.

Sv. Rupert nad Laškim. Navzlic skrajno neugodnemu, deževnemu vremenu v cvetu letošnje pomladi so se nekatere sadne vrste, hvala Bogu, vendarle lepo razvile; posebno ugodno kažejo češplje, slive in breskve. Ko človek z veseljem ogleduje težke veje na češpljah, ki se že sedaj šibijo pod bogatim sadnim blagoslovom, pa mora umnega gospodarja zaskrbeti misel, kako se bo to blago porabilo, oziroma spravilo v denar. Kajti znano je, da se bo večina letošnjih sliv in češpelj pokuhala v nesrečno žganje, ki prinaša našemu ljudstvu tem večjo škodo, ker je žganjekuha davka prosta in torej nehote vabi v kar najbolj splošno uporabo. Kolik blagoslov bi bile v vseh sadnih krajih naše Slovenije velike moderne sušilnice, a žal so le nekateri maloštevilni posestniki tako srečni, da jih imajo. Naj bi se vendar zavedni občinski možje v vsaki župniji takoj pobrigali za sadne sušilnice, ki bi donšale našemu ljudstvu veliko dobroto v vsakem oziru: da bi se naš priprosti, a toliko trpeči kmečki človek obvaroval šnopsarske povodnji, ki nam letos preti, in drugič, da bi dobro in skrbno posušeni sad spravil na trg in tako dobil prepotrebni denar za gospodarstvo. Pripomniti je namreč treba, da se po posameznih kmečkih peceh le malo, malo sadja posuši in navadno v taki kakovosti, da se ne more postaviti na svetovni trg.

Slovinci v Zagrebu. Odkar se nismo javili, se je pri nas v Slomšekovem prosvetnem društvu v Zagrebu zopet nabralo nekaj novic. Za zaključek sezone je priredil pevski odsek pod vodstvom g. bogoslovca Lisca prav lepo uspeli koncert narodnih pesmi. Nato se je vršil izredni občni zbor, ki je izvolil nov odbor s predsednikom g. sodnikom Rantom. Novi odbor si je nadel nalogo versko poglobiti društvo in pripraviti zagrebške Slovence na kongres Kristusa Kralja. Kot duhovno pripravo smo imeli za nedeljo, 25. junija, v mesecu, ki je posvečen presv. Srcu Jezusovemu, veličastno posvetitev društva božjemu Srcu. Sveti Rok še ni videl toliko skupnih sv. obhajil, kot je dopoldne pristopilo k mizi Gospodovi članstva, predvsem mladine. Popoldne pa se je vršila posvetitev sama v nabito polnih društvenih prostorih, s petjem posvetilnih pesmi, deklamacijami, nagovorom predsednika in s svetim opravilom, katero je opravil jezuitski pater g. Böhm. Pri molitvi smo se spomnili vseh odsotnih in rajnih članov ter dobrotnikov društva. Upamo, da bo na kongres Kristusa Kralja odšlo mnogo Slovencev iz Zagreba. V torek, 26. junija, smo se poslovlili od slovenskega duhovnika g. Gregoriča, ki po štirih letih študija na tukajšnjem vseučilišču odhaja kot profesor v zavode v št. Vid nad Ljubljano. V imenu društva in cerkvenega odbora Sv. Roka se je predsednik društva g. sodnik Rant zahvalil za vse dobrote, katere sta obe organizaciji prejeli od njega. V nedeljo, 9. julija, se je vršil običajni vsakoletni društveni izlet. Letos smo šli skupno z Marijino družbo v Sevnico, kjer je Marijina družba priredila koncert nabožnih in narodnih pesmi. Da je koncert tako lepo uspel, gre zahvala dekletom, g. pevovodji Liscu in pa g. župniku Mlakarju, ki nam je šel v vseh ozirih na roko. Po koncertu smo se podali v Radno, kjer so nam salezijanci ljubeznivo razkazali zavod in vrt, kjer smo se lepo odpočili in skupno slikali.

Okraski in predmeti za veselice

razglednice za šaljivo pošto itd.

v Tiskarni sv. Cirila — Maribor, Ptuj

Viničarski vestnik

VINIČARSKO-DELAVSKI TABOR NA KAPELI

Na Kapeli pri Radencih se bo vršil dne 30. julija viničarsko-delavski tabor po sledečem sporedu:

Ob 7 zjutraj zbiranje udeležencev v Radencih; ob pol 8 odhod z godbo na čelu v Kapelo; ob 8 sprejem v Kapeli; ob 9 sv. maša s cerkvenim govorom. Pri sv. maši ljudsko petje s spremljanjem godbe. Po sv. maši zborovanje pred cerkvijo. Govorili bodo g. minister Franc Snaj in drugi govorniki delavskih organizacij in ustanov iz Ljubljane, Maribora in Ljutomer. Po zborovanju poljuben izlet v zdravilišče

Radenci in ogled gradbe mosta čez Muro. Popoldne prijateljska zabava z bogatim srečolovom pri g. Lukovnjak v Kapeli. Pri celodnevni prireditvi bo sodelovala viničarska godba »Slavček« od Sv. Miklavža pri Ormožu.

Viničarji, viničarke, poljedelski in drugi delavci, prosvetne organizacije — prav vsi prijazno vabljeni, da se v čim večjem številu odzovete vabilu na našo prireditev, ki se bo vršila v Kapeli, na tem z vinsko trto obraslem hribu, na tej eni najlepših razglednih točk Slovensko-Radgonskih goric.

Taborsko zborovanje naj utrdi našo stanovsko delavsko in narodno zavednost, naj nam da novih smernic za čim uspešnejše nadaljnje delovanje v našem delavskem in splošno narodnem pokretu!

Poslednje vesti

Novice iz drugih držav

Visoki angleški in francoski častniki na obisku na Poljskem. Vrhovni inšpektor angleških prekomorskih čet general Ironside je v spremstvu večjega števila generalštabnih častnikov obiskal 18. julija poljskega maršala Rydza-Smiglyja, zunanjega ministra Becka in je imel še važne razgovore s poljskimi vojaškimi strokovnjaki. Pri tem obisku gre za proučitev angleško-poljskega letalskega sodelovanja. — Raznesli so tudi vest, da bo obiskal Poljsko vrhovni poveljnik francoske armade, general Gamelin.

Rusko-japonski spor. Rusi in Japonci še vedno obračunavajo med seboj z orožjem ob mandžurski meji. V teh bojih prednjači letalstvo. Sovjetsko-mongolska letala so te dni bombardirala važno železniško križišče Fulargi, ki leži 300 km severno od Harbina. S tem napadom so prenesli Rusi dosedanje obmejne spopade v notranjost Mandžurije.

Pogajanja med Anglijo in Japonci v Tokio. Veliko smo že pisali o sporu med Anglijo in Japonci radi kitajskih pristanišč, katere je blokirala Japonska in hoče s časom pregnati iz njih Angleže, Francoze in Američane. Angleži so se trudili na vse pretege, da bi ta nesporazum brisali z dnevnega reda s pomočjo medsebojnih pogajanj. Ta pogajanja so začela zadnje dni v Tokio med japonskim zunanjim ministrom in angleškim veleposlanikom v Tokio. Japonske zahteve so čisto gospodarskega značaja. Japonci hočejo, da Anglija zapusti kitajskega maršala Čangkajšeka, mu ustavi vsako pomoč in prične sodelovati z japonsko denarno politiko po vseh kitajskih pokrajinah, katere je zasedla v dveletni vojni s Kitajsko. Japonska zahteva od Angležev srebro, ki se nahaja v zakladnicah kitajskih bank, ki so po angleških nasejlih na Kitajskem. Omenjena pogajanja se bodo zavlekla bogznaj kako dolgo, ker se Angleži nikakor ne bodo otresli Čangkajšeka in Japonci jih bodo pa vedno bolj privijali po kitajskih pristaniščih, kjer je služila angleška trgovina ogromne vsote z zalaganjem kitajske armade z vojnimi potrebščinami.

Domače novice

Važna gospodarska pridobitev naših Korošcev. V št. Danielu na Koroškem so preteklo nedeljo blagoslovili 715 m nad morjem ležečo in 10.500 kvadr. metrov obsegajočo drevesnico. Je to najvišje ležeča drevesnica v Sloveniji, last okrajnega kmetijskega odbora v Dravogradu. Pokrovitelj prireditve je bil g. ban, zastopal pa ga je šef kmetijskega odseka kr. banske uprave g. inž. Lambert Muri. Že na predvečer so se vršile slovesnosti ob priliki sprejema zastopnika g. bana, kresovi so goreli pod Uršljo goro, Peco in po vsej okolici. K nedeljski blagoslovitvi drevesnice se je zbralo ogromno ljudi. Ob 10 je drevesnico blagoslovil dravogradski g. prošt Matija Munda, pri cerkvenem opravilu so pa naši vrlji Korošci kot izborni pevci krasno prepevali. Po cerkvenem opravilu se je vršilo prosvetno-gospodarsko zborovanje, na katerem je govoril zastopnik g. bana g. inž. Muri ter senator g. dr. Schaubach. Popoldne so člani Prosvetnega društva iz št. Daniela pri drevesnici uprizorili koroško narodno igro »Miklova Zala« z uspehom, ki ga morejo doseči le Korošci. Po igri se je vršila prosta zabava.

Na škofljski cerkvenoglasbeni (orglarski) šoli v Mariboru so naredili sposobnostni izpit za organista sledeči učenci III. letnika: Acman Anton iz Šmihela nad Mozirjem, Brdev Maks od Sv. Andraža pri Velenju (z odliko), Glavičič Štefan iz Ivaničgrada na Hrvaškem (z odliko), Modec Jernej od Sv. Gregorja pri Kočevju (z odliko), Steblovnik Rudolf iz Šmartnega ob Paki, Steblovnik Viktor iz Šmartnega ob Paki in Sv. Šlak Stanko iz Stare Loke. Ob sklepu šolskega leta sta dobila službo organista Brdev Maks pri Sv. Petru v Savinjski dolini in Modec Jernej v Slov. Bistrici. — Šolsko leto 1939/40 se začne v ponedeljek, 11. septembra. Prijave za I. letnik se naj s prilogami vred pošljejo do konca avgusta kn.-šk. ordinariatu ali pa ravnateljstvu šole.

Prosvetna zveza v Mariboru sporoča, da je za čas od 18. julija do 1. septembra uvedla v svoji pisarni samo dopoldansko uradovanje od sedmih do dvanajstih.

Eden utonil, drugi rešen. V Ptujju je utonil pri kopanju v Dravi čevljarški vajenec Karel Korošec. Korošec je bil dober plavač, a ga je zagrabil najbrž pri plavanju krč. — Še en vajenec je bil na tem, da ga odnese Drava pri Ptujju, vendar mu je priskočil pravočasno na pomoč trgovski nastavljenec H. Kranjc in ga je potegnil iz deročih valov Drave.

Četrta žrtev Drave zadnjega nedeljskega popoldneva. V današnji številki poročamo, kako so zadnjo nedeljo popoldne utonile pri kopanju v Dravi v Mariboru dve osebi in ena v Ptujju. Naše sprednje poročilo moramo v toliko izpopolniti, da je utopljenec iz Studencev pri Mariboru 51 letni železniški prometnik Andrej Blažič iz Kalohove ulice v Studencih. Kopanje v Dravi zadnjo nedeljo popoldne je zahtevalo v Rušah še četrto smrtno žrtev. Utonil je 20 letni Franc Pezdur, čevljarški pomočnik pri mojstru Janku Zormanu in doma z Brezovice pri Ljubljani. Potapljačevega in na pomoč vpijočega Pezdurja je siljal delavec državnih železnic v Mariboru in mu je odhitel na pomoč s čolnom, s katerim lovijo po Dravi plavajoča drva. Čolnar je iskal pol ure ponesrečenega, ga je tudi našel ter potegnil iz Drave, vendar je bil že mrtev in je bila vsaka pomoč brezuspešna. Če pristejemo še vojaka, ki je utonil v Betnavskem ribniku, je zahtevalo kopanje v nedeljo popoldne kar pet žrtev.

Smrtnonevarne opekline. V kemični tovarni Reich na Teznu pri Mariboru je segrevala 21 letna delavka Marija Rizman posodo bencola. Na ta način nastali plini so posodo raznesli in plameni so spremljali delavko v živo baklo. Tovarišice so gorečo polile z vodo, udušile ogenj, a Rizmanovo so prepeljali v bolnišnico s smrtnonevarnimi opeklinami po vsem telesu.

Kajnovi dejanje iz ljubosumnosti. V vasi Kobile pri Krškem je ubil v noči na 16. julij neznanec iz ljubosumnosti na kozolcu spečega 32 letnega samskega posestnika Jožefa Kranjčeviča iz Kobil.

Splav se razbil. V soboto, 15. julija, je zadel splavarja Ivana Krefla, posestnika iz Bočne, na vožnji po Savi pri krškem mostu občutna nesreča. Pred mostom sta zadel dva splava drug v drugega. Ko je bil prvi splav blizu mosta, je zadel drugi vanj in ga porinil z vso silo proti mostnicam. Splav je trčil ob mostno kožo in se je razklat na dvoje. Prvi del je obvisel na mostnici, drugega je odnesla Sava. Splavarja sta se rešila na drugi splav, ki je vozil za njima. Spla-

varjem je uspelo, da so rešili večino lesa, a kljub temu trpi lastnik občutno škodo.

Iz naših društev

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Pripravljali odbor za loterijo v korist društvenemu domu v Sv. Marjeti prosi vse FO in DK, da blagovolijo vzeti v prodajo loterijske karte. Naročila sprejema FO in DK Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. Vsi, ki ste lahko deležni lepih dobitkov, ki jih je nad 150, pohitite z naročili! Zrebanje bo 6. avgusta popoldne v društveni sobi. Cena srečki je le 2 din.

Dopis

Sv. Uršula na Plešivcu. Dne 24. julija je romanje k Sv. Uršuli na Plešivcu. Ob 18 bo procesija od kapelice v cerkev. Drugi dan zjutraj sv. opravilo ob 6. Odhod ob 9 k Sv. Križu pri Belih vodah. Prosi se za čim številnejšo udeležbo!

MALA OZNANIŁA

Potrebujem fanta za raznašanje peciva, starega od 17 do 20 let, takoj. Pekarna Hadner, Pecnica. 1183

Učenka, pridno kmečko dekletko, za kuhinjo se sprejme v restavraciji Ljutomer, Maribor, Rotovski trg 8, štibler.

21 let stara gospodična išče službo v boljši hiši ali v gostilni na deželi. Gre tudi za natakario. Cenjene ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« pod značko »Poštena in snažna 1179«.

Prodajam lepo posestvo 13 oralov, pol ure od mesta Ptuj. Pojasnila: Tomaž Šeruga, Mestni vrh 34. 1191

Prodajam se mlin na Dravi s stanovanjsko hišo in travnikom, Sv. Peter pri Mariboru. Vpraša se pri mežnarju. 1185

Nova štiristanovanjska hiša ugodno na prodaj, prevzem hipoteke. Studenci-Maribor, Prečna 9, avtobusna postaja. 1186

Na prodaj: kobila s pet mesecev starim žrebcom, za vožnjo, z lahkim tekom, na cesti popolnoma pohleven; mlado žrebe, 2½ letno, polkrvno, Pedigree, ukročeno; Wallach, 4½ leta star, polkrvno, Pedigree, sposoben za jahanje, za vožnje že vpeljan in neustrašen. Vprašati: dr. Kokoschineg, Maribor, Počehova 91. 1181

Kupim 200—300 litrov mošta (mošančke). Feiertag, Betnavska 43. 1178

Prodajam perilo za novorojenčka. Vprašati: Pobrežje pri Mariboru, Aleksandrova cesta 30. 1180

Prodajam dobro ohranjen Lincer-voz, zadnji sedež za odvoz. Cena ugodna. Kot proti-račun vzajem deželne pridelke. Nekrep, Maribor, Vetrinjska 4. 1182

»Pri starinarju«, Zidanšek, Maribor, Koroška 6, kupite najceneje ostanke žameta, svile, delena, oksforda, inlet za perje, svilnat popelin, cajg, plavo, rjavo in belo platno, predpasnike, ženske in moške srajce, gate, hlače, obleke za dečke in deklice, kovane čevlje od 70 din, dve postelji, madrace, omare za obleko, mizo, stole, pernico, blazine. 1190

Kolesa, kompletna, že po 570 din. Razprodaja: prvovrstno kolo, okrašeno, rumeni obroči, žbice kromirane, povsem kompletno, s sesalko, torbico in orodjem, z garancijo dve leti, že za 850 din pri A. Cvetko, Polskava, Pragersko. Pošljemo tudi franco kupčeva železniška postaja. Pišite še danes po novi cenik! 1187

Ugodno kupite! Turbine za pogon kmečkega mlina in strojev, garantirane, že od 700 din. Močnejše za žage itd. do 2000 din. Mlin za vsakega kmeta jako pripraven na kamne melje zelo dobro žito do 200 kg dnevno, komplet, zmontiran, z večletno garancijo, cena 2800 din. Obrnite se, ne bo Vam žal, na Sovič, Završe, p. Mislinja. 1188

Hranilnica in posojilnica na Dobrni, r. z. z. n. z., bo imela dne 5. avgusta 1939 svoj redni letni občni zbor ob pol osmih dopoldne v uradnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Pregled in odobritev računskega zaključka za l. 1938. 3. Volitev načelstva. 4. Slučajni predlogi. V primeru nesklepčnosti, se vrši pol ure po določeni uri ponovni občni zbor, kateri je sodeloval ob vsaki udeležbi. 1189

Avgust Šenoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»E,« je rad rekel, »moja mojstrinja ni slaba, uganjam jo, na mojo vero, pet in trideset let, odkar mi je bajta zgorela. Prej kdaj so dvajsetače padale ko ploha, zdaj kapljajo samo krajcarji. Včasih so bili ljudje neumnejši in usmiljenejši; odkrili so se ti pred vsakim lesenim svetnikom; zdaj, zdaj komaj še popa pozdravijo, a ne verujejo prav niti na svetnike niti na berače. Stari pandurji so bili dobri ljudje, še pozdravili so berača, mu včasih plačali frakelj žganja, mu dali kako staro cigaro, naj jo žveka in čika. Zdaj — kuga naj jih pobere! — zdaj ti ženejo človeka tu sem pa moraš ves dan tu brez dela sedeti in prošenje v Čučerju zanemariti, in zaradi česa? Norci! Imam jaz boljšega kaj v svoji torbici, ni Mato navajen na tako slabo hrano, naj si jo gospodje senatorji sami pojedjo! Modre glave! Ti da bodo svet spreobrneli? Beračiti se ne sme, iztrebiti je treba berače! Ha, ha! Ali moreš iztrebiti bolhe in miši? Ali bodo vsakemu postavili palačo, davali slanine, žganja in pšeničnega kruha? Napravili bodo tako! Pazite, ne rečem dvakrat: res bodo še tako napravili, kakor so norci. Jaz si tega ne bom več učakal, vi pa še utegnete. Meni tega, hvala Bogu, ni treba. Jaz se držim stare beraške prostosti. Ljubša mi je rosna trata nego suha blazina. Torbo na rame, palico v roke — pa šantaj, moj Mato, v beli svet, za krajcarček, majhen darček. Kdo zna kakor jaz, kdo? Vsak petek imam svoje stranke, ki mi dajejo v lonček jedi. Saj mi je piskrček vedno premajhen. Na prste vem za vsak praznik, za vsako proščenje, za vsak sejem, kakor da nosim v glavi šoštarško pratiko. Bogme, tu se je in pije, da so ti brki mastni. Ni proščenja brez purana, vina pa, brate, da se mimo ust cedi. Samo razumeti je treba svojo obrt, seveda po stari šegi in navadi, po novem ni vredno niti piškavega oreha. Jaz vam znam zadnji krajcar izmolsti babi iz robca. Mladi tega ne znajo, to so capinska drhal. Jaz vam to pravim, da se naučite. Ne boji se Mato iz Resnika, da bi mu kdo v zelnik ušel, tudi kolesa so mi že zarjavela in jama ni več daleč od mene. Malo nas je še starih. Še tu pa tam kak slepec. E, za slepce je bolje, tistim ni treba toliko komedije. Slepec zagode, zapoje o Kraljeviču Marku pa se ti zgrnejo neumni ljudje kakor čebele na med in krajcarji se usipljejo kakor toča, vmes kane tudi kak droben srebrnjak. No, vidite, mi šantavi smo večji komedijanti. Sedi, stisni glavo med ramena, nakremži lice kakor ranjen svetnik, drži svojo nogo z rokami kvišku, vrzi predse klobuk pa jecaj, brate, in zvijaj se, ko da si se kisa nažrl! E, malo, malo nas je, zmanjkalo nas bo. Ampak to si zapomnite: beračev ne bo več, pa bodo razbojniki! Naj bo gospodi na čast!«

Tako in še več tega je znal govoriti stari Mato iz Resnika. Luka je vse to pazljivo poslušal, vse si je dobro zapomnil, zdaj pa ga je na vse to spomnila ona mlekarica. Sonce je močneje pripekalo, vedno več ljudi je šlo po prašni cesti, Luka pa je zavil glavo na levo, stegnil je roko in jel jecati:

»Dajte mi, dajte, usmilite se!«

»Siromak! so dejali ljudje in mu vrgli v kapo krajcar ali dva.

Tako je postal Luka berač, ker ni vedel nič pametnejega. Dobival je več, kot mu je bilo treba, in Luka se je temu čudil in hranil drobiž, kar ga mu je bilo preveč, v torbico, ko pa se je drobiža že dosti nabralo, ga je zamenjal v papir. Nekoč je prišel mimo njega tudi stari kruljavi Mato iz Resnika. Ni hotel verjeti očem. Nagnil je kuštravo glavo, započil male sive oči v Luko in se zarežal:

»Pomagaj Bog in Mati božja, ali prav vidim? Eh, eh! Da! Pankrt se je zapisal med malharje pa je mahnil po brazdi, koder se ne seje in ne žanje. Hodi, pridi, da te poljubim! Glej, še so na svetu

pametne glave! Pa kaka kuga te je nagnala v našo raztrgano bratovščino?«

»Eh,« je zmignil Luka z rameni, »je že tako prišlo, oče Mato.«

»Vem, vem,« je zakrolil kruljavec. »To je moja šola iz mestne hiše, kajne? He, he! Dobro seme ne pogine, pankrtek! To že Bog naredi. Toda poslušaj! Poberi se pa pojdi z menoj v vas, da ti kako pametno povem, ne bo ti žal! Meni se je nekaj posvetilo v glavi. Žid ima dobro žganje, po hudirjevo peče. Na suho se ne da govoriti. Tu sem pa se je zgrnil ves prah. Ajdi, pankrt!«

Šla sta v vas pod hribom k židu. Ko sta bila sama z merico te hudirjeve kapljice, je Mato goltnil, si obrisal brke in pošepnil tole:

»Kako ti je ime, pankrt?«

»Luka mi pravijo.«

»Torej pij, Luka, na zdravje, pa poslušaj! Ti še niti prav zelen nisi pa hočeš biti že mojster. Naučil te bom, kako je treba. Jaz sem star lisjak. Davno že sem mislil, ali mi ne bo sveti Brcko poslal koga v uk. No viš, tebe mi je poslal. Ti ne smeš ostati v tem kraju. Šla bova malo dalje k Svetemu Ivanu in še dalje. Tam naju noben vrag ne pozna. Jaz bom oče, ti boš sin, jaz bom hrom, ti boš slep.«

»Kako bom slep, ko imam pa zdrave oči?«

»Joj, joj, kako si neumen, pankrtek! Slep boš, kakor je slepa sova. Podnevu, pred ljudmi, boš stiskal oči, ponoči pa se lahko nagledaš meseca, lahko prešteješ vse zvezde. Jaz, tvoj oče — vidiš, zdaj si vsaj dobil očeta — te bom vodil na palici kakor slepca pa bo denarja. Ne boj se!«

»Aha!« je Luka modro prikimal.

»No, zdaj se mu je, hvala Bogu, posvetilo. Toda ne bova kar začela. Kupil ti bom gosli in te bom učil peti. Medtem boš v lesu, v moji bajti, pa ko se boš naučil, da boš znal z godalom vleči po konjski struni in na nos peti o kraljeviču Marku, tedaj pojdeva na palici v drug kraj. In da bo čist račun med nama: vsak bova imela pol.«

To je bilo Luku prav, je vsaj imel zraven koga biti, s kom govoriti, kakor ljudje govorijo. Tu v gori je stara hrastova šuma. Tu komaj vidiš hajduka, komaj volka. Kjer je grmovje najbolj gosto, stoji nad zemljo streha iz koruzne slame, dejal boš, da je šotor. Spredaj je luknja, da se krščena duša komaj prevleče skozi njo, pravi brlog. To je Matov dom. Izkopal si ga je iz zemlje, nastlal z listjem in pokril s koruzno slamo. Krpa ga vsako leto, krpa ga trideset let pa je dobro.

Tu sem je kruljavec pripeljal Luko, nosil hrano za dan, za dva, za teden dni. Prinesel mu je tudi gosli, in kadar je bila tiha, temna noč, nikjer blizu žive duše, ko je samo cvrček zlagal svojo pesem, tedaj je učil kruljavec pankrta, kako slepci godejo, kako pojejo po sejnih. Luka ni bil trde glave, tudi grlo je imel, staremu Matu se torej ni bilo treba mnogo potiti. Kadar je tedaj bila jasna, tiha noč, kadar so zvezde gledale skozi temne veje, tedaj je spustil Luka pesem od srca v ta nočni zrak, pri tem pa se mu je duša tresla. Mato je sedel pred kočo in ga poslušal in poslušal in kimal z glavo. Nekoč ga je zaskočil sredi pesmi:

»Luka, poslušaj me! Ali si čul za svojega očeta?«

»Nikoli.«

»Za mater?«

»Nikoli,« je mahnil Luka in nož mu je šel skozi srce.

»Pa od kod si potem pobral?«

»Našli so me na ulici.«

»To ti je svet! Vržejo te na tla kakor kamen v vodo. Prav si storil. Bodi berač, ostani berač!«

(Dalje sledi)

Najmanjša vas

Angleška vas Ditchford blizu Northamptona je vsekakor nekaj posebnega na zemlji: ima natančno toliko moških kakor ženskih prebivalcev, vsega skupaj pa dva. Tu sta Mr. Adams in njegova žena. Vas ima samo eno stanovanjsko hišo — pred nekaj leti sta bili še dve, pa se je družini v njej zdelo preveč samotno in je odšla, hiša pa je začela razpadati, tako sta Mr. Adams in njegova žena ostala sama v vasi. Kljub tako nizkemu številu prebivalstva pa ima vas svoj kolodvor in Mr. Adams je postajenačelnik, premikač, nosač in vratar. Poleg tega je seveda tudi pismonoša, cestni po-metač in mlinar v »svojem« kraju. Na dan steče skozi ta kolodvor 24 vlakov, pa se osebni vlak le enkrat na teden ustavi: ko pripelje plačo za Mr. Adamsa. Če pa gre njegova žena v Northampton na trg, ima pravico, da sama ustavi osebni vlak. Sicer pa svojemu možu tudi pomaga pri prestavljanju signalov in kretnic — torej se ji spodobi taka izjemna pravica.

Napoleonovi klobuki

Napoleon je imel 451 dvovogelnih klobukov, kakor jih je naštel neki časnikar, ki se je potrudil, da je seštel vsa Napoleonova pokrivala, kar jih je v raznih zbirkah po svetu. Brez dvoma vsaj 400 pokrival ni pristnih, toda bajke, ki se pletejo krog pokrivala cesarja Francozov, so tako silne, da zadobi tudi kak navaden general-ski klobuk nekaj njegovega sijaja. Mogoče bodo čez kakih 50 let imeli v zbirkah tudi več ducatov pristnih Chamberlainovih dežnikov. O govorih sedanjega ministrskega predsednika bo vedel svet komaj še kako besedo, a sleherni šolar bo vedel, da je imel Chamberlain zmeraj dežnik s seboj, čeprav je sijalo sonce. Človeški spomin si rajši zapomni prijemljive simbole kot pa suhe misli. Tako postanejo zgodovinski predmeti neumrljivi.

DARUJTE ZA PROSVETNI DOM NA PREVALJAH V BLAGU ALI DENARJU!

Kmečka trgovina

Bi bilo tudi potrebno!

Zadnjič smo na tem mestu poročali o ukrepu, ki ga je izdala kr. banska uprava proti šušmarstvu in mešetarstvu po sejnih. Da je ta ukrep na mestu, mora pritrčiti vsakdo. Potrebno bi bilo, da bi se akcija proti mešetarstvu razširila tudi na sadno trgovino in na kupčevanje v podeželju sploh. Seveda je tukaj nadzorstvo oblastev otežkočeno. Dal bi se pa uvedel nadzor na sledeči način: Vsak, ki kupuje jabolka ali pa druge kmetijske pridelke, kot fižol, krompir, žito, živino, seno, gobe itd., bi moral imeti posebno izkaznico, iz katere bi se lahko spoznala kupčeva, oziroma mešetarjeva strokovna sposobnost v predmetih, ki jih kupuje, za koga se nakup vrši in če ima dotični, za katerega se nakup vrši, res pravico do kupčevanja z nakupovanimi proizvodi. Nakupovalec bi se moral z navedeno izkaznico pri prodajalcu izkazati, preden začne z njim kupčevati. Izkaznice bi izdajalo okrajno načelstvo na predlog upravičenega trgovca le onim nakupovalcem, ki s spričevali lahko dokažejo svojo strokovno sposobnost v predmetih, ki jih bodo nakupovali, da so pošteni in na dobrem glasu in da v svrhu poštenja nakupa jamčijo s primerno kavcijo v denarju, posestvu ali podpisom uglednih, poštenih mož iz njegove bližnje okolice. Izkaznice za nakup sadja bi se izdajale samo onim, kateri imajo potrebno izobrazbo, ki jo morajo dokazati s spričevalom kakšne kmetijske šole. Slične zahteve bi se naj stavile za izdajanje izkaznic pri nakupu ostalih kmetijskih pridelkov. Trgovski gremij je za letošnje nakupovalce sadja že predvidel izkaznice, samo pogoji, pod katerimi se naj te izkaznice izdajajo, niso predvideni. In baš pogoji, pod katerimi se naj izkaznice izdajajo, so najbolj važni. Odlok v navedenem smislu, izdan od kr. banske uprave, bi pri kupčevanju v podeželju napravil mnogo reda, ki bi koristil in glavnem kmetu, kateri bi tako vedno lahko videl, pri čem je in s kom kupčuje.

Mednarodna trgovina s trdim lesom

Na mednarodnem tržišču je že dva meseca zelo iskan hrastov les. Cena hrastovini se je v zadnjem času zvišala za 10%. V splošnem se dobro prodajajo remeljni za pohištvo. Jugoslovanska hrastovina je na mednarodnem trgu cenejša kot poljska (ki prav tako kot mi izvažajo zelo veliko hrastovega lesa), poleg tega je pa še jugoslovanski hrastov les boljši kot poljski. Nižja cena in boljša kakovost lesa nam da prednost pri tekmah s poljskim hrastovim lesom, zato je pa tudi povpraševanje po našem lesu veliko. Prav tako kot hrast se išče jesen in brest. Ovira pri izvozu bresta je pa nepravilno pripravljeno blago. Trgovina z bukovim lesom je pa bolj slaba. Italija in Španija, kjer smo prodajali največ bukovega lesa, v zadnjem času slabo kupujeta. Španija je izčrpana po državljanski vojni, Italija pa krije svoje potrebe z bukovino iz Kalabrije. Pač pa gredo v denar doge. V prvi vrsti kupujejo doge Angleži, Nizozemci, pa tudi Nemci. Štednja železniških uprav po raznih državah je pa povzročila zastoj v trgovini z železniškimi pragi.

Gospodarske zanimivosti

Po kakšnem blagu se povprašuje. Informacijski oddelek zavoda za pospeševanje zunanje trgovine sporoča, da v Parizu povprašujejo po toporiščih za metle od 16 do 25 mm v premeru, sirku in leseni posodi; v Rimu po loju; v Londonu po oljnatih pogačah (prgah) in konoplji; v Rotterdamu po hmelju; v Berlinu po konoplji; v Montevideo po rezani bukovini, boru, zdravilnih zeliščih in žganju; v Buenos Airesu po hrastovih sodih za vino; v Amsterdamu po lesu in predelanih kožah. Zanimanci se naj obrnejo na imenovani zavod v Beogradu, poštni predal 818.

Cigarete z lapuhom kade v Nemčiji. Po najnovejši odredbi nemškega finančnega ministra se mora tobaku (radi štednje, da se ga manj uvozi) primestati liste češenj, osoljene liste vrtnic, cvetje detelje, dišečo perlo (rastline), lupine citron, lapuh, posušene koprive, timjan in sivko. Mešanica tobaka z navedenimi rastlinami se mora označiti z navedbo primesti, n. pr. tobak s sivko, cigarete z lapuhom itd. Primes znaša zaenkrat 5% tobaka.

Jugoslovansko-italijanski gospodarski odbor se bo sestel od 20. do 25. julija v Rimu v svrhu povečanega medsebojnega prometa.

Za pol milijona mark bomo lahko izvozili zgodnjega sadja v Nemčijo. Cene še niso določene. Devet milijonov brezposelnih je še v deželi zlata, v Severni Ameriki. Lani jih je bilo 11 milijonov.

Eno milijardo dolarjev zlata so poslale evropske države v zadnjem času v Ameriko, da si zagotovijo vojne potrebščine za časa vojne.

Kitajci plačujejo svoj dolg. 530 milijonov dolarjev so Kitajci plačali svojim dobaviteljem orožja. Ker Kitajci redno plačujejo, se jim tudi orožje dobavlja in zato se Japonci hudujejo na Angleže.

Cene goveje živine

Voli. Maribor debeli 3.80—5 din, poldebili 3.20 do 4 din, plemenski 4.25—5.75 din; Ptuj 4—4.25, Dravograd 4—4.50 din, Slovenjgradec 3—4 din, Veliki Gaber 4.50—6.50 din, Logatec 5—6 din, Laško 5—5.75 din, Kamnik 4.75—5.50 din, Kočevje 5—6 din kg žive teže.

Biki. Maribor 3—4.25 din, Murska Sobota 4.50 do 5.50 din, Lendava 4—4.50 din kg žive teže.

Krave. Maribor klavne 3.50—4.30 din, plemenske 3.50—4.50 din, za klobasarje 2—3 din, molzne 4—5.25 din, breje 3.50—4.50 din, Ptuj 3—3.75 din, Murska Sobota 2.50—3 din, Dravograd 3 do 4 din, Slovenjgradec 2—3 din, Slov. Konjice 3.50—4 din, Logatec 4.50—5 din, Laško 3.50—4 din, Kočevje 4 din kg žive teže.

Telice. Maribor 4—5.25 din, Ptuj 4.25 din, Murska Sobota 4.50—5.50 din, Lendava 4—4.50 din, Slovenjgradec 3—4 din, Slov. Konjice 4.50 din, Veliki Gaber (okraj Litija) 4—5 din, Logatec 5.50—6 din, Laško 4.75—5.25 din, Kamnik 5—6 din kg žive teže.

Teleta. Maribor 4.50—6 din, Ptuj 5 din, Murska Sobota 4.50 din, Lendava 5—6 din, Koroško 5—6 din, Slov. Konjice 4—4.50 din, Veliki Gaber 7 din, Logatec 7—8 din, Laško 5—6 din, Kamnik 5.50—6.25 din, Kočevje 7—8 din kg žive teže.

Svinje

Plemenske. V Mariboru je cena ista kot zadnjič. Ptuj 6—12 tednov stari prasci 80—190 din komad, kg žive teže pa 6.75—7.25 din.

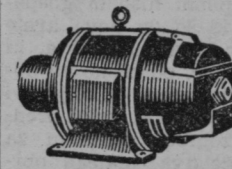
Pršutarji. Ptuj 7—7.75 din, Murska Sobota 8 do 8.50 din, Dravograd 7 din, Slov. Konjice 8 din, Logatec 9 din, Laško 8 din, Kamnik 8.50 din, Kočevje 7 din kg žive teže.

Debele svinje (špeharji). Dravograd 10 din, Slov. Konjice 9 din, Logatec 10—11 din, Laško 10 din, Kamnik 8.50 din kg žive teže.

Razgovori z našimi naročniki

Rubež ženine imovine radi plačila moževega dolga na preživnini. R. A. Nezakonski oče dveh nezakonskih otrok je dolžan za ta otroka plačevati preživnino. S plačevanjem je zaostal, ker je bil brez službe, sedaj pa se je poročil. Mati nezakonskih otrok vodi izvršbo zoper nezakonskega očeta v izterjavo zaostale preživnine ter je bilo zarubljeno dvokolo, ki je last žene nezakonskega očeta. Ta žena ima tudi pohištvo in razno živino ter se boji, da ji bodo zarubljene tudi ti predmeti. Vprašate, ali smejo upniki rubiti v izterjavo preživnine, ki jo je dolžan plačevati mož, imovino žene, in kaj naj žena stori v primeru, da se ji zarubijo kakšni njeni predmeti. — Žena ne jamči za dolgove svojega moža, radi česar upniki moža ne bi smeli poseči z izvršbo na predmete, ki so last žene. Ker pa izvršilni organ po predpisih zarubi navadno vso imovino, ki jo najde v hrambi zavezanca, in mu je pač težko, ako prebivata mož-dolžnik ter žena v skupnem stanovanju, ločiti, kateri predmeti so last moža in kateri žene, pač zarubi vse, kar najde, zlasti ker ni dolžan verjeti eventualnim zatrjevanjem žene, kateri predmeti da so njena last. Žena je dolžna, da v primeru, ako se zarubijo kakšni njeni predmeti, vloži ugovor, in sicer s tožbo. To tožbo mora naperiti zoper upnika, v čigar prid so bili predmeti zarubljeni, in to pri sodišču, ki izvršbo vodi. Paziti mora, da vloži tožbo in hkratu predlaga odložitve prodaje zarubljenih predmetov še pred dražbo, kajti ako bi kdo medtem na dražbi kupil dotične predmete, bi prešli v njegovo (izdražiteljevo) last in bi žena mogla poseči le še na izkupiček, ki znaša navadno le eno tretjino cenilne vrednosti. Priporočljivo je, da žena, preden vloži tožbo, opozori ustno ali pismeno zahtevajočega upnika (varuha nezakonskih otrok) na to, da so zarub-

DOBAVLJA-POPRAVLJA

motore
in vse vrste električnih strojev
Domača tovarna
IVAN PASPA I SINOV
Zagreb, Koturaška 69

Tržne cene

Meso. Volovsko 10—12 din, kravje 8—10 din, vampi 6 din, pljuča 5 din, jetra 10 din, loj 6 din, teletina 10—12 din, svinjina 14—16 din, svinjska pljuča 8 din, jetra 10 din, slanina 16 din, suha slanina 18—20 din, mast 17—19 din, šunka 20 do 22 din, prekajeno meso 18 din, hrenovke 20 din, polsuhe kranjske klobase 26 din, suhe 30 din, salama 45 din kg.

Perutnina. Majhen piščanec 8—12 din, malo večji 14—15 din, kokoš 22—28 din, raca 20 din, gos 40 din.

Drva. Murska Sobota trda 80, mehka 50 din, Dravograd 75 din, Slovenjgradec trda 70, mehka 40 din, Slov. Konjice 70 din, Logatec 65—70 din, Laško 60—65 din, Kamnik 70—80 din, Kočevje 50 din kub. meter.

Krma. Vojaštvo v Mariboru kupuje seno po 65 din, slamo po 32 din q, in sicer ob sredah in petkih. Ptuj seno 50 din, slama 25 din, Mursko polje seno 40—45 din, slama 20—25 din, Dravograd seno 50 din, slama 35 din, Slovenjgradec seno 75 din, slama 50 din, Slov. Konjice seno 40 do 50 din, slama 30 din, Kočevje seno 80 din, slama 50 din cent.

Sadje. V Mariboru in Celju hruške 5—8 din, marelice 6—10 din, breskve 4—8 din, češnje 3 do 5 din, vrtno jagode 6 din, gozdne jagode 12 din, liter borovnic 1—2 din, češenj 2—3 din.

Sejmi

24. julija svinjski: Središče — 25. julija tržni dan s svinjami: Dolnja Lendava; svinjski: Ormož; živinski: Maribor; živinski in kramarski: Dobrovnik, Kozje, Mežica, Slov. Bistrica, žalec — 26. julija svinjski: Celje, Ptuj, Trbovlje; živinski in kramarski: Teharje — 27. julija tržni dan: Turnišče; živinski in kramarski: Beltinci — 28. julija svinjski: Maribor; živinski in kramarski: Dolnja Lendava — 29. julija svinjski: Brežice, Celje, Trbovlje.

ljeni predmeti njena last, ter da mu stavi na razpolago dokaze o tem, na kak način je pridobila lastninsko pravico. Ako tega ne bi storila, bi morala v eventualni pravdi, ako bi toženi zahtevajoči upnik takoj priznal njeno lastninsko pravico, povrniti tožencu pravne stroške, ker ga ni pred tožbo opozorila na svojo lastninsko pravico.

Plačilo preživnine — rubljivi predmeti in zaslužek. A. R. Zaradi plačila preživnine se more od zaslužka (dnevne mezde), ki jo prejema zavezanec na podstavi službe, katera ne spada po svojem značaju med trajne zasebne ali državne ter samoupravne, poseči z izvršbo na dve tretjini, toda z omejitvijo, da ostane zavezanemu dolžniku vendarle deset dinarjev na dan prostih. Od zaslužka v drugih službah se enako lahko zarubita dve tretjini, a s to omejitvijo, da je izvzeti od izvršbe le znesek 3000 din na leto. — Na vprašanje, katerih predmetov se ne sme zarubiti, Vam odgovarjamo: 1. obleka, posteljnina, perilo, pohištvo, posebne peči in štedilniki, kolikor je vse to neizogibno potrebno zavezancu (dolžniku), članom njegove rodbine in služabništvu, živim z njim v skupnem hišnem gospodarstvu; 2. živež in kurivo, ki sta za štiri tedne potrebna zavezancu, članom njegove rodbine in služabništvu, živim z njim v skupnem hišnem gospodarstvu; 3. če je zavezancu kmetijstvo glavni vir za vzdrževanje samega sebe in njegove rodbine: plug, brana, voz, motika, sekira, rovnica, kosa, dva vola ali dva vprežna konja ali dva osla, krava s teletom do enega leta, 10 ovac ali pet svinj ali pet koz in toliko živeža ali krme in stelje, kolikor je tega treba zanj, za njegovo rodbino in za živali, izvzete od izvršbe, do novega pridelka ali krme; to velja tudi za one kmete, ki nimajo lastne zemlje za obdelovanje, am-

pak obdelujejo tujo zemljo; 4. če zavezanec ni kmet: po njegovem izboru ena molzna krava ali tri ovce ali tri koze, če so te živali potrebne za prehrano zavezancu in članom njegove rodbine, živčim z njim v skupnem hišnem gospodarstvu, kakor tudi krma, ki je do nove krme potrebna za vzdrževanje teh živali, in stelja, ki je potrebna za isti čas; 5. seme, potrebno za obdelovanje zavezančevega zemljišča po njegovi velikosti in vrsti kulture; 6. orodje in drugi predmeti, ki so zavezancu neizogibno potrebni za opravljanje njegovega rokodelstva, malega obrta ali takšnega pridobivanja v obliki ročnega dela, brez katerih ne bi mogel pridobivati za najnujnejše vzdrževanje samega sebe in rodbine, živčve z njim v skupnem hišnem gospodarstvu. Razen tega še več drugih predmetov, ki pa v Vašem primeru ne prihajajo v poštev. — Tako stoji stvar po strogem, odnosno pisanim pravu. V zvezi temu pa Vam svetujemo, da dolžno preživnino v redu plačujete in eventualno prosite svojo ženo, da Vam pri tem pomaga. Saj gre za Vašo otroka in je preživnina tako nizka, da niti zdaleka ne zadošča za najnujnejše potrebe. Varuh Vam lahko dela sitnosti in Vas preganja 30 let; to gotovo ni prijetno in najbrž imate upanje, da boste v 30 letih vendar enkrat prišli do kakega premoženja. Tako bi Vam ga takrat zarubili, neglede na to, da bi izvršilni organ smel rubiti vsak nov imovinski rublji predmet, ki bi ga našel v skupnem stanovanju, odnosno na posestvu, kjer živite s svojo ženo, in bi morala Vaša žena vedno znova nastopati z izločitveno tožbo ter dokazovati, da je tudi ta nov predmet njen.

Motociklist povozil psa, se sam prevrnil, zahteva odškodnino. P. A. Mimo Vaše hiše se je peljal motociklist. Spremljal ga je pes, ki je mimogrede prišel na Vaše dvorišče. Tam je tega psa opazil Vaš pes, šel za njim na cesto in prišel pod motocikel, ki se je z vozačem vred prekucnil v jarek. Motociklist je vozil po svoji levi strani; ako bi bil pravilno po desni, bi pes ne prišel tako hitro pod njegovo kolo. Vaš pes je male postave in ni doslej še nikogar napadel ali vgriznil. Motociklist trdi, da ga je Vaš pes popadel, da je Vaš pes kriv nezgode in zahteva od Vas plačilo stroškov popravila pri nezgodi poškodovanega motocikla. — Ako imate dokaze, da je dejanski stan res tak, kakor ste ga nam opisali, Vam ni treba plačati nikake odškodnine, ker nezgode ni zakrivil Vaš pes, marveč motociklist sam, ki mora paziti na pse, ki letajo po cesti, in je moral predvidevati, da se bo njegovemu psu pridružil kak drug pes. Ako ni bilo prič-očivdecev, bo sodišče zaslišalo Vas in motociklista kot stranki; komu bo dalo več vere, ne moremo prerokovati. — Ako bi motociklist dokazal, da ga je Vaš pes res napadel, odnosno popadel, tedaj bi bili za škodo, ki je nastala, ker je vozač radi napada zgubil oblast nad volanom in se prekucnil v jarek, odgovorni Vi. Odgovornosti bi se zamogli rešiti le z dokazom, da ste poskrbeli za potrebno varstvo ali nadzorstvo psa, kar bo pa najbrž bolj težko, ako se je pes nahajal na odprtem dvorišču in je mogel vsak čas planiti na cesto. — Zastopstvo po odvetniku ni predpisano, pa tudi ne potrebno, ker izgleda, da boste v eventualni pravdi znali sami dobro zastopati svoje stališče. Skrbeti morate, da boste mogli svoje trditve dokazati.

Spravljanje lesa po sosedovi drči. Zasaditev drč. N. N. Od leta 1894 hasnujete gozdno parcelo, spočetka kot lastnik, sedaj kot prevžitkar. Pod Vašim gozdom se nahaja sosedov gozd, skozi katerega vodi 4 m široka in 100 m dolga drča, od drče naprej pa vozna cesta. Po tej drči ste spravljali les iz svojega gozda že od leta 1894 brezplačno, in sicer Vam je to spravljanje najprej dovolil bivši lastnik, ko je pa ta leta 1910 umrl, Vam je enako dovoljenje dal njegov sin-privzemnik. Sedaj pa je ta sin naenkrat drčo zasadi, tako da Vam je ni več mogoče uporabljati za spravljanje lesa. Vsled tega bi si morali zgraditi dva kilometra dolgo novo cesto, ako bi hoteli spravljalati les iz svojega gozda, kar se Vam pa ne bi izplačalo. — Niste točno povedali, ali Vam je sosed dovolil spravljanje lesa po njegovi drči kot služnostno pravico za stalno, ali pa le začasno, odnosno proti poljubnemu preklicu in le iz uslužnosti. V dvomu se mora smatrati, da je sosed hotel prevzeti manjše breme, torej da Vam je dal dovoljenje le iz uslužnosti s pridržkom poljubnega preklica. V takem primeru se ne morete braniti, ako je drčo zasadi in Vam onemogočil spravljanje. Če pa Vam je spravljanje dovolil za stalno kot služnostno pravico, tedaj bi ga mogli s tožbo prisiliti, da Vam spravljanje zopet omogoči, odnosno zasajeno drevje odstrani. Ako zasajeno drevje spravljanja lesa

bistveno ne ovira, bi lahko kar naprej spravljalati les in bi si moral sosed eventualno škodo sam pripisati. — Opozarjamo Vas na sledeči predpis zakona o gozdih: Vsak posestnik zemljišča mora dovoliti lastniku gozda, odnosno gozdnih proizvo- dov (to ste Vi), da izvažajo čez njegovo zemljišče gozdne proizvode, če jih ni mogoče izvoziti drugače, v drugi smeri ali če bi bila drug način ali druga smer nerazumno dražja. Če se med lastnikom gozdnih proizvodov in posestnikom zemljišča ne doseže sporazum o zasilni poti, izda na prošnjo prvega po predhodnem komisijemskem ogledu in zaslišanju prizadetih oseb in strokovnjakov odločbo po načelu razlastitvenega postopanja v mejah svojega območja občne upravno oblastvo prve stopnje (v Vašem kraju okrajno načelstvo), v mejah dveh okrajev pa ban. Plačati bi morali primerno odškodnino sosedu. Ako bi nastala z zasilno potjo za lastnika zemljišča (sosedu) razumno večja škoda kot bi bila Vaša korist, bi se zasilne poti ne dovolilo. — Sosed zaenkrat pač ne bi utrpel posebne škode, ako bi nasaditev drče zopet opustil; morda mu daste kako odškodnino in stvar sama zlepega uredita.

Skrajšan rok za tretjega sina? S. A. Oče je služil v svetovni vojni kot črnovojnik tri leta pri vojaki, prvi sin ni bil potrjen, odnosno ni služil, drugi sin je služil polni rok, tretji sin vpraša, ali mu pritiče skrajšan rok. — Tretjemu sinu skrajšan rok ne pritiče, ker nista dva predhodna »zadrugarja« odslužila polnega kadrovskega roka.

Stavbeni in drugi predpisi glede gostilne ali krčme. S. A. Nameravate zgraditi stavbo, v kateri boste izvrševali gostilničarsko ali krčmarsko obrt, ter bi radi vedeli, ali in kakih predpisi obstojajo glede števila sob, velikosti sob in dr. — Gostilne morajo imeti prostor za serviranje jedi in pijač gostom, prostor za točenje pijač (točilnico), kuhinjo in ostale stranske prostore. Vsi ti prostori morajo biti higijensko urejeni, prostorni, suhi, zračni, s svetlobo, ki prihaja neposredno od zunaj, in zadostno prezračevani. Tla morajo biti takšna, da se dajo lahko in korenito snažiti. Navadna tla iz nespojenih desk niso dovoljena. Če je mogoče, je treba po vseh pro-

Ali si že obnovil naročnino?

storih gostilne namestiti električno razsvetljavo in postaviti higijenske peči. Če je v kraju vodovod, je treba vodovod vpeljati tudi v kuhinjo. — Krčme in točilnice morajo imeti dovolj velike in svetle prostore, da je moči vzdrževati higieno.

Kako uničiti bramorje (koruzni podjedek). Z. J. Na njivi so se Vam razmnožili bramorji, ki groze uničiti vso koruzo. Na vprašanje, kako jih naj preženete, odnosno uničite, Vam svetujemo, da poskusite priti po rovih do njihovih gnezd, ali pa nastavite v rov ali nad rov skledo iz gladke tvarine, da bodo padali v njo in jih boste zamogli pobiti.

Civilna pilotska šola. F. A. Zanima Vas, ali obstoja v naši državi razen vojaške še tudi kaka zasebna, odnosno civilna pilotska šola. — V Beogradu obstoja pilotska šola tamošnjega aerokluba. Ta šola sprejema vsako leto na temelju razpisa, ki se objavi spomladi, večje število gojencev iz vse države brezplačno. Prednost pri sprejemu imajo člani jadralskih skupin. Starost ne sme presegati 28 let. Šola traja en do dva meseca. Absolventi sprejmejo tako zvano turistično pilotsko diplomu. V to šolo se sprejemajo tudi kandidati, ki so absolvirali srednjo šolo z matura in nameravajo odslužiti vojaški rok pri letalstvu. — Brezplačnega pouka je možno v navedeni šoli prejemati tudi plačan pouk. Taksa za sprejem znaša 6000 din. Hrano in stanovanje bi si morali oskrbeti sami. — Tudi ljubljanski aeroklub je že izsolal nekaj pilotov. All in pod kakimi pogoji bi izsolal Vas, bi Vam utegnil na zadevno prošnjo zanesljiveje povedati g. dr. Stane Rape, upravnik letališča v Ljubljani.

Obisk brata v Nemčiji. I. K. Za potovanje v Nemčijo potrebujete potni list. Prosimi morate zanj okrajno načelstvo (v mestu predstojništvo policije). Predložiti je treba dve sliki, domovnico in potrdilo, da ste vse davke plačali. Kolikovina znaša 70 din, v gotovini je plačati 25 din. Potreben je tudi vizum, ki ga dobite pri nemškem konzulatu ali pri nemškem zastopstvu na mariborskem kolodvoru.

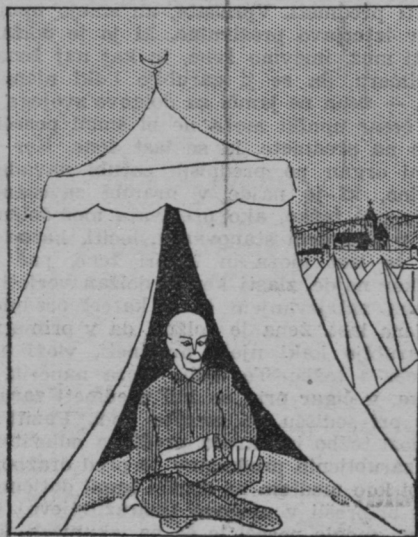
Našim malčkom

(Nadaljevanje)

Turki pred Stično

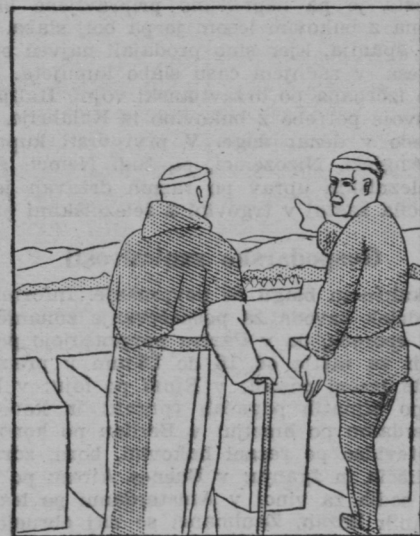
Vsa turška vojska se je zdaj zgrnila okoli samostana. Sredi vojske so razpeli

svoje šotore janičarji. Njihov velikanski glavar je sedel v svojem šotoru še dolgo potem, ko so drugi že vsi pospali. Videl je

bil danes, koliko krščanskih otrok so njegovi tovariši naropali, in vsi ti so bili namenjeni, da postanejo janičarji. Kaj, če je tudi on bil nekoč tak majhen krščanski fantič?

V samostanu so bili ostali le trije menihi: dva patra in Marko Kozjak, ki je bil za silo okrevljal od omedlevice. Turška ne-

varnost ga je zdaj prisilila, da je pozabil na svojo bolezen in žalost ter na bratov greh. Oblekel je vojaško suknjo, opasal meč in razpostavil hlapce po obzidju, kakor je to znal v mladih letih. S starim menihom sta pregledala obzidje in turški tabor. »Kako dolgo se bomo še mogli braniti?« vpraša pater. — »Ne dolgo,« odgovori Marko. »Premalo nas je proti toliki premoči.«

(Dalje sledi)

MALA OZNANILA

Cenik malim oglasom.

Vsaka beseda v malem oglasu stane Din 1.— (Prekljci, Pol-elano, Izjave pa Din 2.— za besedo.) Davek se zaračunava posebej do velikosti 20 cm² Din 1.—, do velikosti 50 cm² Din 2.50. — Kdor inserira tako, da ne pove svojege naslova, ampak mora zbirati uprava lista prijave, doplača še Din 5.—, — Mali oglasi se morajo brezjzjemno plačati naprej, sicer se ne objavijo. Kdor hoče odgovor ali naslov iz malih inseratov, mora priložiti znamko za Din 2.—, sicer se ne odgovarja.

SLUŽBE:

Išče se priden hlapec za deželo, Dvoršak, Kamnica 84 pri Mariboru. 1159

Na Slivnici pri Celju je oddati službo organista. Več pri cerkvenem predstojništvu. 1160

Sprejme se v jeseni viničar s 3—5 delovnimi močmi. Škerlec, Ivanjšovci, p. Ivanjci. 1150

Služkinja, večča samostojnega gospodinjstva in kuhe, se takoj sprejme: Košaki 40, Maribor. 1153

Sprejme se dekle od 16 let naprej za vsa dela. Naslov v upravi. 1154

Dam 13 letnega fanta za pastirja. Pen Štefan, Pobrežje pri Mariboru, Aleksandrova c. 16. 1173

Zakonski par za molžo se sprejme s 1. avgustom 1939. Marija Lininger, Maribor, Korosčeva 32. 1129

Iščem poštenega in zanesljivega viničarja s šestimi delovnimi močmi. Ponudbe na upravo pod »Vešč 1100«.

Vsaki osebi — družini nudimo doma stalni dober zaslužek — eksistenco. Pišite: »ANOS« Maribor. 383

POSESTVA:

Iščem majhno posestvo v najem v bližini Maribora. Juršič, Svečina 24, Zg. Sv. Kungota. 1163

Vinograd v Strajni, župnija Sv. Trojica v Haložah, rodoviten, obstoječ iz gosposke hiše, viničarije, 70 arov prvovrstnega vinograda z letnim povprečnim donosom 27 hl vina, 1 ha 20 a travnikov s sadnim drevjem, se proda za din 35.000.—. Sprejmejo se tudi stare hranilne vloge v plačilo. Vprašati pri Mariji Wessely, Ptuj, Ljutomerska cesta 13. 1164

Prodaj posestvo 11 oralov, pet mindut od državne ceste, ali se posebej proda travnik in njiva, ki merita vsak dva orala. Blažič, Cigonca 19, Slov. Bistrica. 1156

Prodaj posestvo blizu 16 oralov, polje, sadonosnik, vinograd, gozd, bližina Maribora. Naslov v upravi. 1151

Prodaj posest s šeststanovanjsko hišo, gospodarskim poslopjem, v novem stanju, dvajset minut od Glavnega trga Maribor, ob glavni prometni cesti in železniški progi, za vrtnarstvo, mesarsko ali kakršno koli drugo obrt zelo primerno. Sedanji letni donos nad 20.000 din. Vprašati: Kreševič Josip, Maribor, Smetanova 50. 1152

Prodaj se nov žitni mlin na vetrovni pogon v Šetarjevi št. 17, Sv. Lenart v Slovenskih goricah. 1172

Na vznožju Pohorja, na prometnem kraju, kupim mlin s 4 orali zemljišča. Ponudbe poslati: Ivan Kralj, Duplek, Vurberg. 1171

Prodaj majhno lepo posestvo, hiša je s tremi sobami. Šabeder, Sp. Velka 104, Marija Snežna. 1174

Posestvo 5½ oralov se proda, cena 42.000 din. Pernica 45, p. Sv. Marjeta ob Pesnici pri Mariboru. 1176

RAZNO:

Slamozreznico, dobro ohranjeno, za krmo rezat za eno kravo, kupi gospodar v Dravski dolini. Naslov pove uprava pod imenom »Slamozreznica 1175«.

TRGOVCEM! Vsakovrstni papir, vrečice po engros cenah, glavna zaloga krep-papirja. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru in Ptuju.

Mlada, visoko breja krava se proda po dogovoru. Kamnica 25 pri Mariboru. 1169

Ne kupujte na obročno odplačevanje biciklov, ker dobite pri takojšnjem plačilu znaten popust! Zahtevajte brezplačen cenik: Ivan Magdalenc, Rače. 1170

Mlatilnica, moč ali ročni pogon, v zelo dobrem stanju, kakor druge rabljene stroje in sestavne dele ima na zalogi Križnič, trg. s starim železom, Maribor, Zolgerjeva 20. 1166

30 hl prvovrstnega jabolčnika 1938, 2 din liter, naprodaj pri Mariji Wessely, Ptuj, Ljutomerska cesta 13. 1165

Prodaj radi pomanjkanja prostora novo politirano hrastovo pohištvo po zelo nizki ceni. Posega Franjo, Laporje. 1155

Volno, nogavice, perilo, hlače, predpasnike, obleke, robce, čepice, rute, blago za posteljno, moško, žensko perilo in obleke, ostanke vseh vrst pletenin dobite v novi trgovini in pletilnici »MARA«, Maribor, Koroška cesta 26 (poleg tržnice). 1134

Mošna esenca, izvrsten izdelek, za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Cena steklenici 20 din. Dnevna razpošiljatev. Ivan Pečar, trg. kemikalije etc., Maribor, Gosposka 11. 843

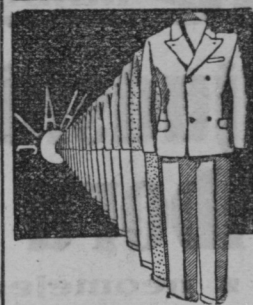
Hitro prodaj motor s kirštajem, s tehometrom, popolnoma nov, 4800 din; dva nova šivalna stroja 1400 din in 1700 din, več koles po smešni ceni. Šket, Vransko. 1039

Arnika cvet, lipov cvet, mravljinca jajca, suhe borovnice, suhe gobe, ržene rožičke (babji zob) ter vsa druga zdravilna zelišča stalno kupuje po najvišjih cenah. Pišite in ponudite blago na: Rud. Starovašnik, trgovec z zdravilnimi zelišči, Vitanje pri Celju. 1118

Mostin za napravljajhje izvrstne domače pijače. Steklenica 20 din. Drogerija I. Thür, Maribor, Gosposka ulica 19. 1016

Kmetice! Kupim, zamenjam ali prešam vsako količino ripsa in drugih oljnatih semen. Oljarna, Maribor, pri mostu. 1030

POMLAD! — LETO! — OSTANKI mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak. Paket serija »H« vsebina 18—21 m oxfordov, cefirjev, touringov in frenžet za močne moške srajce v najlepših vzorcih paket 136 din. Paket serija »M« vsebina 16 do 20 m pralnega blaga za ženske obleke in dečle, kretona in druka za predpasnike, delena, krepca, cvirncajga in polsvile za bluze in obleke v izbrano lepi sestavi, paket 130 din. Pakete »H« in »M« razpošiljam tudi mešano vsakega polovico. Paket serija »Z« vsebina 3—3.20 m dobrega štofa za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer »Z-1« 130 din, »Z-2« 160 din, »Z-3« 200 din, »Z-4« 250 din, »Z-5« 300 din. Vsa podloga za moško obleko po kakovosti 80, 100 in 120 din. Vsak paket poštnine prosto. Prepričajte se in pišite takoj Razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. Oglejte si povečano zalogo in ugodne cene! 988

Klobuki,

obleke, 411
perilo,
čevlji
i.t.d.i.t.d.

velika izbira in najugodnejše v konfekciji

Jakob Lah, Maribor, Gl. trg 2

Specijalna trgovina z dežniki Betka Lešnik se je preselila

iz Gosposke ul. na Glavni trg 17a Maribor

OGLASI v „Slov. gospodarju“ imajo najboljši uspeh!

SCHICHTOV RADION
nere sam!

Pri kuhanju v raztopini Radiona opravijo milijoni kisikovih mehurčkov vaše delo pranja perila. Strujijo skupaj z milnico skozi perilo, odpravijo vso nesnago in perilo je tako belo da se kar svetli.

RADION BELINA!

Šivalne stroje, nove, od 1950 din naprej, s 25 letno garancijo, proda tudi na mesečne obroke po 100 din mehaničar Draksler, Vetrinjska ulica 11. 1070

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovice, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najboljšo: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1000

Obiščite

8. Mariborski teden

5.—13. avgusta 1939

Polovična vožnja na železnicah od 1.—17. avgusta

Velika gospodarska in kulturna revija!

Industrija — Trgovina — Obrt — Kmetijstvo — Velika tekstilna razstava — Tujskoprometna razstava — Gostinstvo — Vinska pokušnja — Razstava narodnih vezenin — Narodopisne razstave — Jubilejna gledališka razstava — Skautska razstava — Razstava malih živali — Številne specialne razstave — Koncertne in gledališke prireditve — Športne prireditve — Veselični park na razstavišču itd.

5. in 6. avgusta

festival slovenskih narodnih običajev!

Obiščite Mariborski otok, najlepše kopalnišče v Jugoslaviji! — Obiščite zeleno Pohorje in sončni Kozjak! — Obiščite vinorodne Slovenske gorice! — Obiščite veseli Maribor in njegovo okolico! — Mariborski teden je najlepša priložnost za obisk naše severne meje!

Moško sukno že od din 10.— dokler traja zaloga, se dobi pri I. Trpinu, Maribor, Vetrinjska 15. 676

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor
v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje
nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina z vsem svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

IV I 1218/38—23

Dražbeni oklic.

Dne 25. septembra 1939 ob pol 12. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Selnica ob Muri vl. št. 106 in 410

cenilna vrednost: din 20.207.40

vrednost pritklin: jih ni

najmanjši ponudek: din 10.103.70

Vadij znaša din 2.020.74.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 30. junija 1939.

1157

IV I 1249/39—8

Dražbeni oklic.

Dne 25. septembra 1939 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Počenik vl. št. 9

cenilna vrednost: din 116.222.—

vrednost pritklin: din 2.220.—, ki je upoštevana pri cenilni vrednosti zemljišča

najmanjši ponudek: din 77.481.35

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 30. junija 1939.

1158

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

**POŽAR
VLOM
STEKLO
KASKO
JAMSTVO
NEZGODE
ZVONOVE
ŽIVLJENJE
KARITAS**

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svoje in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

Gosposka ulica 23

v Mariboru

Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.